

Kahan

Nejlepší zpravodaj
v kraji a druhý v ČR*

10 | **V RODINÁCH NEBÝVALO TOLIK AUT**

Josef Vomáčka, Odbor
silničního hospodářství

13 | **PARKOVACÍ DŮM** Skalnaté podloží jsme čekali v šesti metrech, nebylo ani v jedenácti

26 | **VZBOUŘENÍ NA HATÍCH** Kapitoly ze zajímavé historie města Příbram a okolních obcí

Turisty nejvíce lákají Svatá Hora a Hornické muzeum Příbram

60KM OD VÁS
ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
STRAKONICE
Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
v nově vybudovaném objektu

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555

Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

FOKUS

-30%
na dioptrické
brýle*

Pražská 139
261 01 Příbram

- měření zraku
- široký sortiment dioptrických obrub
- servis brýlí
- široký sortiment slunečních brýlí
- aplikace kontaktních čoček

- fokusoptik.cz
- +420 725 245 930
- Fokusoptik
- Fokusoptik
- fokus-optik

*Sleva -30% platí při koupi kompletních dioptrických brýlí. Slevu nelze kombinovat s jinými slevami. Sleva platí pouze ve FOKUS optik Příbram. Sleva platí od 1. 6. do 30. 6. 2023, pondělí až pátek 8:30 - 17:00 hod.

Jsmo tu pro vás 24 h denně, 365 dní v roce!

SLEVY PRO SVJ A FIRMY

◀ **DERATIZACE**
Hubení potkanů, myši a krysy

◀ **DEZINSEKCE**
Hubení štěnic, švábů, rusů, vos a sršní

HORNET Z/F Tel.: 770 639 602
email: info@hornetf.cz, www.hornetf.cz

DERATIZACE • DEZINSEKCE • DEZINFEKCE

NOVINKA! PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY při školách v Příbrami
TĚŠÍME SE DO ŠKOLY!

při ZŠ pod Svatou Horou, Příbram
od 7. – 11. 7.

při ZŠ Příbram VII, 28. října 1
od 14. – 18. 7.

při ZŠ Jiráskovy sady Příbram
od 21. – 25. 7.

Vždy denně pondělí až pátek (v 8:00 – 16:00)
Určeno pro děti 6 – 8 let Cena: 2 300,- / týden

A poslední volná místa – tenisové – sportovním
„Příběžské – láboře“ – klubem T.J. Baník – Lesná

SPORT NÁS BAVÍ
od 31. 7. – 4. 8.

Určeno pro děti 6 – 10 let
Cena: 3 300,- / týden

Mgr. Lenka Novotná – Sovička
více info: 608 934 060

ZAHRADA ŠACHTA
JAPONSKÁ ZAHRADA
PSTRUZI JESETEŘI

OTEVÍRACÍ DOBA:
DENNĚ 10:00 - 18:00

Obecnice 78 - Šachta
zahrada_sachta
info@zahradasachta.cz

728 621 680

Piktogramy pod články

▶ Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.

fb Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.

🌐 Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

OBSAH ČÍSLA

8 TURISTÉ JSOU V PŘÍBRAMI VÍTÁNI, NEJVÍCE LÁKAJÍ SVATÁ HORA A HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

10 MÁLOKOHO NAPADLO, ŽE V RODINĚ BUDOU DVĚ NEBO VÍCE AUT

12 ZÍSKÉJTE PODPORU A USPOŘTE ZA ENERGIE

13 SKALNATÉ PODLOŽÍ JSME ČEKALI V ŠESTI METRECH, NEBYLO ANI V JEDENÁCTI

19 DÁRCE KRVE OSLAVÍME NA AKCI DÍKY! FEST

26 VZBOUŘENÍ NA HATÍCH. ZE ZAJÍMAVÉ HISTORIE MĚSTA

ZDEJŠÍ VIDĚNO Z DÁLKY

Den za dnem žijeme svoji příbramskou realitu. Bydlíme tu, chodíme do práce, do školy, za nákupy, za zábavou a tak. Náš pohled na město, na ten náš kousek vlastní obecní reality, je různý. Jsou lidé, co vidí věci spíše lepší, než jsou, pak tací, kterým se realita zobrazuje nezkreslena. Jsou tu i ti, jejichž spektrum vidění světa vůkol nabývá spíše šedivých až nahnědlých tónů. Obecně platí to, že nám po čase vnímání reality sklouzne do čehosi, čemu lze s nadsázkou říkat provozní slepota. Pěkné věci pak bereme jako samozřejmost a s těmi méně lichotivými se buď smíříme, nebo je začneme vytěšňovat, i když nás v podstatě pořád štve. Mnoho našich - a teď nemyslím obyvatel Příbrami, ale Čechů obecně - má určitou tendenci považovat to vlastní za horší a poukazovat na to, že za plotem je tráva zelenější a věžičky blyštivější.

Město Příbram má své krásy i svá stinná místa. Rozhodně jsou tu zákoutí, která bychom před návštěvníky měli raději nechat schovaná. Naopak je zde mnoho pěkného, čím bychom se mohli vcelku právem chlubit. Je nesmírně zajímavé mluvit s lidmi, kteří navštívili Příbram buď úplně poprvé, nebo poprvé po delší době. Kolikrát máte pocit, že byli v úplně jiném městě. Mluví o pokroku, výstavbě, opravených veřejných i soukromých budovách, o nových parkovištích, o Nováku, o senzačním programu v divadle, o akcích pro různé cílové skupiny, o možnostech trávení volného času nebo o hospodách, kam se dá zajít na dobré jídlo a pití. Líbí se jim místní turistické cíle a rázovitost našeho města. Pro mnohé je Příbram až nečekaně příjemným překvapením.

Počet turistů mířících do našich končin stoupá. Poprvé se pozitivně pohnul i počet lidí, kteří u nás jako návštěvníci přenocovali. Podpoře návštěvnosti jdeme naproti všemi možnými způsoby, ostatně můžete si o tom přečíst v tomto čísle Kahanu.

Ať už jsou vaše letošní turistické ambice lokální nebo přímo transkontinentální, přeji vám jen ty nejfajnější zážitky a za všech okolností bezpečný návrat domů, do Příbrami, do místa, které umí mile překvapit.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Na rodném domě Týrlové je pamětní deska	4
Město Příbram pronajme byty a nebytové prostory	6
Znovu Podbrdské Athény	12
Nesekat všude	14
Jaký byl svátek maminek v Kličkově vile	16
Příbramské kulturní léto - program	17
Příbramský ateliér Františka Drtikola ve virtuální realitě	18
Od Litavky po mistrovství světa (III.)	20
SOS dětské vesničky pomáhají pěstounům	22
Koronovace na Svaté Hoře má třísetletou tradici	23
Příbramský půlmaraton je i pro nejmenší	24
Projdeme si Starou a Novou Živohošť	25
Jak podpořit cestovní ruch v Příbrami a okolí	28
Baráčníci: České dějiny mají hluboký význam	30
Kalendář akcí	31

* Městský zpravodaj Kahan byl v roce 2022 vyhodnocen jako nejlepší zpravodaj ve Středočeském kraji (kategorie měst nad 10 000 obyvatel) a druhým nejlepším v České republice. Ocenění bylo uděleno společností Kvalikom. V minulosti Kahan jako nejlepší městský zpravodaj získal ocenění v letech 2016 a 2017. Soutěž tehdy vyhlašovaly Katedra politologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Civipolis, Unives.eu, Angelus Aureus a Sdružení místních samospráv České republiky.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpišek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 30. 5. do 5. 6. 2023. Foto na titulní straně: Turistická oblast Brdy a Podbrdsko.

Příběhy pamětníků v Příbrami již popáté

I v letošním roce měli žáci na příbramských školách možnost zapojit se do vzdělávacího projektu Příběhy našich sousedů. Za finanční podpory Hornického muzea Příbram si žáci a studenti poslechli vyprávění čtyř pamětníků a publicistickou formou je zpracovali. Výsledky své půlroční práce prezentují na veřejné závěrečné prezentaci projektu, která se uskuteční v pátek 9. června od 15.30 v Hudebním sále Gymnázia Legionářů. V následujících vydáních Kahan zprostředkuje příběhy jednotlivých pamětníků.

Na rodném domě Týrlové je pamětní deska

Na začátku května byla odhalena pamětní deska na domě čp. 128 v Rožmitálské ulici na Březových Horách, kde se roku 1900 narodila česká animátorka, scenáristka a režisérka, spoluzakladatelka českého animovaného filmu Hermína Týrlová. „Již před několika lety byla Společností občanů a přátel Březových Hor na jednom z březohorských domů umístěna pamětní deska, ovšem, jak při bádání vyšlo najevo, nešlo o rodný dům, ale domek, ve kterém prožila část dětství. Ve středu 3. května, v den 30. výročí úmrtí Hermíny Týrlové, město odhalilo pamětní desku na skutečném rodném domě. Březohorská rodačka tak má v Příbrami nyní desky dvě,“

uvedl starosta Jan Konvalinka. Slavnostního aktu se zúčastnil zlínský filmový historik, filmař a publicista Jiří Madzia. Informace o životě a díle Hermíny Týrlové najdete na webových stránkách poznepribram.cz v sekci Osobnosti.

Babičky Příbramska

Městské kulturní centrum (MKC) společně se zapsaným spolkem Babíkov připravilo anketu Babička Příbramska určenou pro ženy věkové skupiny 60+. Výsledky jsou následující: Miss sympatie - Marie Fišerová; Bronzová Babička - Růžena Kocová; Stříbrná Babička - Irena Lamparová; Zlatá Babička - Helena Štveráková. Vyhodnocení ankety bylo vyhlášeno na Plesu seniorů. „Letošní ples seniorů se náramně povedl. Hlavním důvodem k tomuto hodnocení byla obsazenost stolů a také úsměvy na rtech přítomných seniorů. O hudební program se postarala ZUŠ A. Dvořáka a jejich kapela Malá muzika a oblíbenec nejstarší příbramské generace klavírista Pavel Bureš,“ popsal program Vlastimil Ševr, vedoucí MKC. Doprovodný program měl několik bodů. O předtančení se postarala Academia Latino, o pauze si přítomní mohli vyzkoušet irské tance pod vedením Simply Dance a později se představil Sportklub Oxygen.

HFAD si připomene Havlovo prezidenství

Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram (HFAD) spěje ke svému konci. V tuto chvíli na návštěvníky čeká závěrečný koncert, který se koná 1. června. Je věnovaný 30. výročí nástupu Václava Havla do funkce prezidenta a na pódium divadla přivede hornistu Radka Baboráka (na snímku) v doprovodu orchestru Arti Allegre. Výběr z textů Václava Havla bude přednášet herec Jan Šťastný. Koncert se koná pod záštitou Dagmar Havlové a opět na něm bude vyhlášen vítěz Ceny města Příbrami a rovněž vítěz 8. ročníku Kompoziční soutěže HFAD. Epilog festivalu ještě v září tvoří dvojice koncertů v Třebesku a v Památníku A. Dvořáka na Vysoké. Podrobnosti jsou na webu hfad.cz.

Slevy pro seniory

Město Příbram ve spolupráci se Senior Pointem Příbram připravilo katalog poskytovatelů slev a výhod pro držitele Karty seniora města Příbram. Katalog obsahuje slevy v obchodech nebo ve službách v Příbra-

mi i okolí. Publikace by měla být dostupná v Senior Pointu Příbram (Žežická) od poloviny června.

Cestou sdílení

Ve dnech 26. a 27. května se uskutečnil první víkendový výjezd preventivního programu projektu Cestou sdílení. Tento projekt se věnuje rodinám, v nichž je dítě, které vykazuje rizikové chování nebo již je pachatelem kriminálního činu. „Cestou sdílení se zúčastnili členové deseti rodin a odborný tým. Společně se zaměřili na komunikaci a spolupráci v rodině, expresivní terapie, psychosociální hry a zážitkové aktivity, při kterých se upevňují a rozvíjejí vztahy v rodině,“ informovala Denisa Kotková, manažerka prevence kriminality.

Kahan se vrací na Skalku

Festival hudby a divadla Kahan Jana Balady se letos koná v sobotu 24. června od 13.30 do 22.30 v Lesním divadle Skalka v Novém Podlesí. Účinkující vystoupí v tomto pořadí: 13.30 Mírek Baldrych, 14.35 Meziměsto, 15.40 ZHurta, 16.45 Naopak, 17.45 Divadlo Kejklíře Slávka, 18.45 Petr Vašina a Míša Mádlová, 19.50 Potokap, 21.00 Devítka. Celým odpolednem provede svými vystoupeními místní taneční soubor Zářící ženy. Festival má své divácké hlasování o nejoblíbenější uskupení. „Diváci vhadují během celého dne do připravené urny hlasovací lístky, které před posledním vystoupením dne sečtou organizátoři a vyhlásí vítěze putovního Kahanu. Vítězná uskupení také obdrží automaticky pozvánku na příští ročník,“ řekl za pořadatele Václav Knechtl. Akci pořádá místní neziskový spolek Agentura Permonia Promotion ve spolupráci s městem Příbram a Divadlem A. Dvořáka Příbram. Vstupné v předprodeji činí 120 korun, na místě 180 korun, děti do 12 let neplatí.

EVA & VAŠEK
NAMĚSTÍ T. G. MASARYKA
 Součást Příbramského kulturního léta

25/6
16:00

vstup zdarma

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM | SeniorPoint | CENTRUM SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

JUNIOR KLUB

OPEN AIR
 LETNÍ SCÉNA - JUNIOR KLUB

- 3. 6. ○ JAZZ FACES
 FEAT. IMRAN MUSA ZANGI
 + ROOFERS
- 16. 6. ○ VÍTÁNÍ
 SLUNOV RATU
- 22. 7. ○ JUNIOR CHILL
 OUT ZONE VOL.1
- 19. 8. ○ JUNIOR CHILL
 OUT ZONE VOL.2
- 1. 9. ○ JUNIOR
 B-DAY PARTY

#JUNIORKLUBPŘIBRAM

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM | SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM

PŘÍBRAM

Vítání letního
SLUNOV RATU
 16. června | 17.00-21.00
 JUNIOR KLUB - TERASA, LOUKA

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM | WWW.KULTURA.PŘIBRAM.EU | kulturní LÉTO

Reality Pintner
 založeno 30.2.1990

Ryze česká rodinná realitní kancelář
 33 let v Příbrami

TRADICE – JISTOTA – KOREKTNOST

Výběr z nabídky:

 Prodej RD k rekonstrukci s pozemkem 559 m ² a s architektonickou studií ve Strýčkovech. ENB: G. Cena: 1,49 mil. Kč	 Prodej bytu 1+1 s balkonem (47,8 m ²) v Příbrami VII, Mariánská ulice. ENB: C. Cena: 2,2 mil. Kč
 Prodej zahrádky 433 m ² s chatkou v Příbrami za pekárnou. Cena: 900 tis. Kč	 Prodej bytu 1+1 (47 m ²) v Příbrami III, Ryneček. ENB: C. Cena: 2,4 mil. Kč

**Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
 Zavolejte, přijedeme...**

tel. +420 318 630 850, 602 607 982
 Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
 www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

Město Příbram pronajme

- Prostor o celkové výměře asi 150,56 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
- Budovu č. p. 7 v obci Příbram, v části obce Žežice, která je součástí pozemku parc. č. 1 v k. ú. Žežice;
- Místnost o výměře 22 m² ve 2. nadzemním podlaží budovy č. p. 1, nám. T. G. Masaryka, v Příbrami I, která je součástí pozemku parc. č. 599/1 v k. ú. Příbram;
- Místnost o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
- Prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- Prostor o celkové výměře 56,48 m² (1 místnost) v 1. nadzemním podlaží, v budově bez č. p./č. e., která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- Budovu č. p. 144, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/2 v k. ú. Příbram;
- Vývěsní skříňku umístěnou v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram;

▪ Byt č. 5 (standard) v Příbrami I, na náměstí T. G. Masaryka č. p. 101, o výměře 79,70 m² (3+1) formou výběrového řízení;

▪ Byt č. 3 (standard) v Příbrami I, ul. Milínská č. p. 15, o výměře 57,97 m² (2+1) formou výběrového řízení.

Minimální výše nájemného bytů činí 100 Kč/m²/měsíc.

Bližší informace jsou zveřejněny na úřední desce (elektronicky: edeska.pribram.eu/eDeska).

Jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun akce do hodiny včetně, každá další i započatá hodina 200 korun. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH;

Jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytnou Iveta Kupčíková (iveta.kupcikova@pribram.eu, 318 402 568) a Barbora Slámová (barbora.slamova@pribram.eu, 318 402 521).

D4 je v polovině

Stavba dálnice D4, která je prvním českým PPP projektem (spolupráce veřejného a privátního sektoru) v oblasti infrastruktury, je dva roky od zahájení prací hotova téměř z poloviny. Celý letošní rok pak bude uzavírat na metě zhruba 79 %, uvedla firma Via Salis, která je za projekt odpovědná. V polovině května přijel aktuální stav projektu D4 zhodnotit ministr dopravy Martin Kupka. Aktuálně pokračují v celé trase zemní práce doprovázené výstavbou souvisejících konstrukcí, jako jsou např. mosty nebo opěrné stěny. Na začátku úseku Háje - Milín probíhají postupné odstřely skalního masivu, který v těchto místech umožní rozvinutí dálnice do celé šířky. Mostních konstrukcí je na 32 kilometrech trasy celkem 40. Na podzim bude u Milína jedna polovina dálnice otevřena pro běžný provoz a ještě do konce roku budou mosty dotaženy do fáze hotové hrubé stavby.

I letos bude jezdit linka 5B

Turistická linka 5B zahájí svůj provoz 17. června, ukončena bude v neděli 10. září. Letos bude do jízdního řádu přidána ještě zastávka v Orlově - u kapličky, a to na základě podnětu občanů. Ti to navrhli s ohledem na turisty, kteří po vycházce v Brdech zůstávají v místní restauraci. Časy odjezdů a příjezdů budou stejné jako vloni.

Na country do Orlova

V sobotu 10. června se v Orlově koná 8. ročník festivalu Country sešlost, v podtitulu má heslo „setkání příbramských amatérských skupin“. „Vystoupí zde osm kapel z příbramského regionu a jedna kapela hostující - Grauschwanz z Jablonce nad Nisou. Náš dramaturgický záměr vychází z prosté myšlenky, že si diváci chtějí vychutnat muziku a společně s kapelami si i zazpívat. Proto musí každá kapela zahrát alespoň polovičku naprosto známých písní,“ řekl za pořadatele Jiří Hlinka. Od 13.00 se postupně představí kapely Bonanza (příští rok oslaví 50 let na scéně), Country band Výkop, Sousedé, Klikáři, Watchipi wanaga, Daniels, Grauschwanz, Brd band či Fanda Tomášek. Celý festival bude zakončen společným hraním a zpíváním jak účastníků festivalu, tak i diváků, kteří zde vydrží do půlnoci. „Za těch sedm let, co se festival pořádá, si k nám našli cestu kamarádi z celé republiky. Důkazem toho je, že v minulém ročníku dostal účastnický pohár pro nejvzdálenějšího diváka kamarád z Bohumína a rok před tím z Frýdku-Místku,“ dodal Jiří Hlinka.

Alkafest na Nováku

V sobotu 10. června pořádá Alka na Novém rybníku festival Alkafest, probíhat bude od 10.00 do 17.00 a vstup je volný. V hudebním programu uslyšíte kapelu Ladies & Gentlemen, písničkáře Jiřího Smrže s kytaristou Jiřím Kovářem. Vystoupí Bára Hrzánová & Condurango a šansoniérka Naďa Válová s kapelou, která pro festival, kromě svého koncertu, připravila i program s klienty Alky. Zdravotní klauni z Cirkusu Paciento připravili dopolední workshop pro veřejnost. Odpoledne Paciento vystoupí s představením, kterého se zúčastní také klienti Alky. Na festivalu budou k dispozici tvořivé, informační a prodejní stánky. Je připravena prezentace terapií, pomůcek, odborné poradenství Alky, ale i dalších organizací, které se věnují potřebám lidí s postižením: Freya, DMA aj. Pokud byste chtěli pocítit „na vlastní kůži“, jak se žije lidem s postižením, budete si moci vyzkoušet gerontooblek či ovládání invalidního vozíku. Můžete také soutěžit o ceny nebo se podílet na tvorbě společné mandaly Jsem součástí celku, která bude vystavena na zářijové výstavě v Galerii Františka Drtikola. Pro děti má Alka připravenou tvořivou dílnu, nafukovací skluzavku, malování na obličej a třípytkové tetování.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

O 80 % MĚNĚ EMISÍ DO ROKU 2030

Díky našim udržitelným
opatřením aktivně snižujeme
naše provozní emise.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

Rozhodují
činy.

K
Kaufland

**POUŽÍVÁME
VRATNÉ
PŘEPRAVKY**

**VYUŽÍVÁME
ZELENOU
ELEKTŘINU**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**SVÍTÍME ÚSPORNÝM
LED OSVĚTLENÍM**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

NIŽŠÍ EMISE DÍKY REGIONÁLNÍM PRODUKTŮM

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

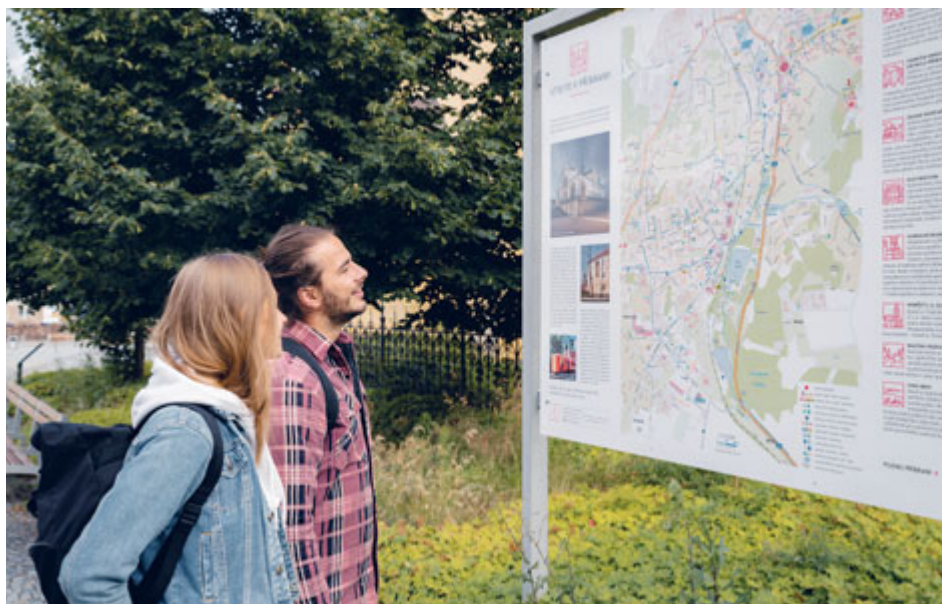
**PODPORUJEME
ELEKTROMOBILITU**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

Turisté jsou v Příbrami vítáni, nejvíce lákají Svatá Hora a Hornické muzeum Příbram

Cestovní ruch je důležitou součástí ekonomického i kulturního rozvoje města. Přijíždějící turisté přinášejí peníze a pomáhají vytvářet pracovní místa v různých oblastech, zejména v obchodě, stravovacích, ubytovacích a dopravních službách. Tyto příjmy tak mají pozitivní dopad na místní ekonomiku a mohou pomoci zlepšit kvalitu života místních obyvatel. Turisté navštěvují Příbram kvůli památkám nebo kulturním akcím, a lze tedy říci, že cestovní ruch slouží i k propagaci kulturního dědictví města a rozvoji jeho kultury.

Možností, kam se v Příbrami a okolí vydat, je mnoho.

Foto: Poznej Příbram

V roce 2020 přijalo město Příbram koncepci rozvoje cestovního ruchu, jejímž cílem je zvýšit turistickou návštěvnost města, a přispět tak k růstu počtu přenocování ve městě a okolí. V roce 2022 sice došlo k zotavení z dopadů pandemie covid-19, která způsobila významné omezení cestování, nicméně návštěvnost Příbrami stále nedosahuje předcovidových hodnot. Naplňování koncepce město realizuje aktivitami rozpracovanými do ročních akčních plánů. Hlavními pilíři jsou organizace cestovního ruchu, nabídka a dostupnost cestovního ruchu a marketing a propagace.

SPOLUPRÁCE S PARTNERY

Spolupráce je to, na čem organizace cestovního ruchu stojí a padá. Kooperace se zástupci místních atraktivit a Městským kulturním cen-

trem umožňuje městu porozumět potřebám a přáním turistů a lépe plánovat marketingové aktivity a programové nabídky. Pro město je zásadní spolupráce s Turistickou oblastí Brdy a Podbrdsko, kde je Příbram přirozeným centrem. Spolek Brdy a Podbrdsko se díky získané certifikaci řadí k profesním organizacím cestovního ruchu. Účelem spolku je propojení subjektů veřejného, soukromého a neziskového sektoru a vytvoření fungující spolupráce vedoucí k rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Cílem je společná propagace oblasti online, prosazování společných zájmů v oblasti cestovního ruchu (např. projekt rozšiřování pěších tras v CHKO Brdy) a zvýšení ekonomického prospěchu oblasti.

Důležitou roli v destinační spolupráci hraje turistické informační centrum. To je klíčovým

bodem pro turisty, kteří hledají informace o místních atraktivitách, ubytování a službách v Příbrami i v regionu. Kromě informačních služeb centrum také prodává originální suvenýry, což zlepšuje zážitek návštěvníků města a okolí. V roce 2022 centrum navštívilo téměř 12 800 návštěvníků. Kvalita poskytovaných služeb „íčka“ byla v loňském roce v rámci tzv. mystery shoppingu (měření kvality služeb za přispění fiktivního návštěvníka) pro CzechTourism a Asociaci turistických informačních center ČR ohodnocena indexem 97,62 %, který značí výborný výkon. Bodovaly se parametry jako interiér a exteriér, první dojem zákazníka, aktivní přístup a profesionalita pracovníka. Dlouhodobě je město úspěšné v čerpání účelových

6 postřehů z infocentra

- Nejvíce láká Svatá Hora, která patří k deseti nejnavštěvovanějším místům v kraji. Dále to jsou Hornické muzeum Příbram, CHKO Brdy a Galerie Františka Drtikola.
- Oproti minulosti se více využívají prodloužené vikendy, návštěvníci zůstávají déle.
- Časté dotazy směřují na služby spojené s dětmi - hřiště, hry - Putování s permoníky a Skryté příběhy.
- U sběratelů vedou turistické vizitky a razítka do deníčků.
- Patrná je touha turistů po zážitku, který bude nadstavbou pobytu ve městě. Zájem je o akce ve městě.
- Návštěvníkům se v Příbrami líbí, jen by uvítali větší nabídku stravování, a to hlavně o víkendech.

„Lahváče“ s pivem z Pivovaru Podlesí, které jsou v barvách Příbrami, jsou k dostání v informačním centru v Pražské 129. Foto: město Příbram

Turistický ruch v Příbrami

	2021	2022
Návštěvnost Informačního centra města Příbram v Pražské 129	6717	12 778
Tržby informačního centra	124 064	221 762
Výběr místního poplatku z pobytu	298 640	408 370
Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních	16 142	28 666
Návštěvnost webové stránky pozneprijbram.cz	41 000	32 000 *
Sledující profilu Poznej Příbram na Facebooku	2531	3038
Sledující profilu Poznej Příbram na Instagramu	1019	1173

* Pokles v měření návštěvnosti způsobila povinnost pro provozovatele webů ukládat cookies pouze s aktivním souhlasem návštěvníků.

Návštěvnost turistických cílů

	2021	2022
Hornický skanzen Březové Hory	47 500	72 742
Poutní areál Svatá Hora	96 900*	290 000*
Galerie Františka Drtikola	2177	4087

* platících i neplatících návštěvníků

dotací na podporu infocenter z programu Středočeského kraje. V roce 2022 Příbram využila dotaci na výrobu propagačního spotu, který má nalákat turisty k návštěvě. V letošním roce byl podpořen projekt audio průvodce SmartGuide. Infocentrum slouží jako tréninkové místo k získávání zkušeností pro žáky ISS HPOS Příbram.

Město se snaží napomocť také s nastavením podmínek ke zkvalitnění služeb. Pro zástupce turistických atraktivit a stravovacích a ubytovacích služeb zajistilo v posledních dvou sezonách školení Moje firma na Googlu a Jak na sociální síti. Školení poskytl účastníkům užitečné infor-

projektu revitalizace Svatohorského sadu) a v letošním roce pro přípravu projektu „lavičky vzestupů a pádů“ na náměstí T. G. Masaryka.

DÁVÁME O SOBĚ VĚDĚT

Bez propagace a reklamy se cestovní ruch dělat nedá. Příbram má řadu možností, jak se propagovat jako zajímavá turistická destinace. Důležitou součástí komunikačních aktivit jsou webové stránky poznepribram.cz a značka Poznej Příbram na Facebooku a Instagramu. Na webových stránkách najdou turisté informace o městě, kulturních akcích, tipy na výlety,

Turistické noviny

V červnu vychází historicky první turistické noviny Turistické oblasti Brdy a Podbrdsko. Jsou nazvány Brdoviny a obsahují dvacet stran cestovatelských informací o jednotlivých částech Brd a Podbrdsko.

Aktuálně jsou zpracovány rubriky: Mníšecko/Řevnicko, Dobříšsko/Novokněžsko, Příbram a okolí, Hořovicko/Hostomicko, Březnicko a Rožmitálsko. Ve zpravodaji najdete také rozhovor s Bohumilem Fišerem ze Správy CHKO Brdy AOPK ČR nebo obsáhlý kalendář nejruznějších akcí na celé prázdniny v celé turistické oblasti. Zpravodaj lze stáhnout na webu brdyapodbrdsko.cz nebo si jej vyzvednout v turistickém informačním centru v Pražské 129.

Takto bude vypadat lavička vzestupů a pádů, která bude umístěna na náměstí T. G. Masaryka.

Foto: město Příbram

mace a tipy ohledně efektivního využívání online nástrojů a sociálních médií k propagaci činnosti nebo podnikání. Kvalitní prezentace má totiž pozitivní dopad na vnímání Příbrami jako celku.

LEPŠÍ ZÁŽITEK PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Nabídka a dostupnost cestovního ruchu město naplňuje především realizací investičních projektů. Zmínit je třeba revitalizaci Čekalíkovského rybníka, výstavbu parkovacího domu u autobusového nádraží, výstavbu „stellplatzů“ pro karavany a chatky v areálu Nový rybník, obnovu Svatohorského sadu, víceúčelové hřiště Cihelna, plánovanou rekonstrukci aquaparku, rekonstrukci náměstí J. A. Alise, muzeum příbramských betlémů, ale také infrastrukturu cyklistické dopravy.

Na samotnou nabídku navazuje i její dostupnost. V roce 2021 si k lepšímu propojení klíčových atraktivit města nechal Odbor komunikace a cestovního ruchu zpracovat tzv. interpretační plán. Cílem dokumentu je poskytnout návštěvníkům města lepší porozumění kulturnímu a historickému kontextu. V roce 2022 byl tento plán rozpracován pro realizaci turistického altánu na parkovišti pod Svatou Horou (součást

ubytování a další. Sociální síte využívá ke sdílení aktualit, zajímavostí o městě a atraktivních fotek, aby přilákalo co nejvíce turistů.

Zajímavou možností prezentace města a jeho atraktivit jsou veletrhy. Příbram se po covidové pauze účastnila veletrhu Holiday & Region World v Praze a Itep Plzeň. Oporu v komunikaci má Příbram společně s Turistickou oblastí Brdy a Podbrdsko ve Středočeské centrále cestovního ruchu. Díky spolupráci s centrálou se řada příbramských témat dostane k širšímu publiku. V řešení je např. červnové natáčení Víkendové

snídaně TV Nova, které by se mohlo konat v areálu Nový rybník. Příležitost, kdy by se Příbram mohla objevit v takto exponovaném pořadu, si město nechce nechat ujít.

DATA MOBILNÍCH OPERÁTORŮ A TURISTÉ

Středočeská centrála cestovního ruchu si nechala v loňském roce od společnosti T-Mobile zpracovat analýzu návštěvnosti v kraji, turistických oblastech a vybraných dílčích lokalitách. Metodika analýzy geolokačních signalizačních dat mobilního operátora se používá pro zjištění a analýzu pohybu mobilních zařízení v určité oblasti. Tato data se generují při každé aktivitě mobilního zařízení v síti mobilního operátora, jako jsou hovory, textové zprávy nebo připojení k internetu.

V analyzovaném období od 1. 6. do 30. 10. 2022 navštívilo Příbram celkem 87 253 návštěvníků, z toho 19 710 vícedenních návštěvníků a 67 643 jednodenních návštěvníků. Bylo zaznamenáno celkem 182 835 tzv. návštěvodnů, z toho 63 474 dnů strávených v destinaci a 119 361 jednodenních návštěv destinace. Turisté pobývali v Příbrami průměrně tři dny a dvakrát přenocovali. Nejnavštěvovanější měsíc představoval červenec, kdy bylo zaznamenáno 5 289 domácích turistů a téměř 600 zahraničních turistů. Monitoring návštěvnosti se bude letos opakovat.

Tématu se věnujeme také v rubrice *Názory tohoto vydání*. Redakce požádala zastupitelské kluby o jejich názor, co by pomohlo cestovnímu ruchu v Příbrami.

■ **Zuzana Kučerová**
Městský úřad Příbram

Informace pro turisty

Poznej Příbram

poznepribram.cz
facebook.com/poznepribram
instagram.com/poznepribram

Turistická oblast Brdy a Podbrdsko

brdyapodbrdsko.cz
facebook.com/brdyapodbrdsko
instagram.com/brdyapodbrdsko

Málokoho napadlo, že v rodině budou dvě nebo více aut

V České republice půjde na prstech jedné ruky spočítat ta města, která mají zcela vyřešenou záležitost dopravy. Příbram patří do skupiny ostatních sídel, která se v posledních letech snaží eliminovat problémy zejména s parkováním. „Když se většina našich měst rozrůstala a budovala v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století, málokdo předpokládal, že přijde doba, kdy v rodině není jedno auto, ale dvě i více,“ říká Josef Vomáčka, nový vedoucí Odboru silničního hospodářství příbramského městského úřadu.

Josef Vomáčka, vedoucí Odboru silničního hospodářství

POD ODBOR SILNIČNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ SPADÁ MNOHO ČINNOSTÍ. KTERÉ TO JSOU PRIMÁRNĚ?

Příbram je obec s rozšířenou působností a ve svém obvodu spravuje agendu pro téměř 80 obcí a tři města, tedy Příbram samotnou a dále Březnici a Rožmitál pod Třemšínem. Odbor silničního hospodářství vykonává působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací. Dále vykonává působnost silničního správního úřadu a výkon státního dozoru ve věcech silnic II. a III. třídy a místních komunikací. To se týká například ochranných pásem, staveb, koordinovaných stanovisek, sjezdů, objížděk, povolení připojení k sousední nemovitosti, zvláštního užívání či záborů. Dále odbor stanovuje místní a přechodnou úpravu provozu na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích, zajišťuje opravy místních komunikací,

řeší problematiku městské mobility, vykonává působnost dopravního úřadu pro městskou dopravu, zajišťuje obslužnost území města formou MHD, parkování a tak dále.

V centru města už není mnoho lokalit, kde by se daly parkovací domy stavět, budou spíše na okrajích Příbrami.

”

JE TOHO TEDY POMĚRNĚ HODNĚ...

Určitě, a to jsem nevyjmenoval všechny činnosti odboru.

V POSLEDNÍCH MĚSÍCÍCH PROŠEL ODBOR VÝRAZNOU PERSONÁLNÍ OBMĚNOU. JE UŽ SITUACE STABILIZOVANÁ?

Jak se to vezme. Dnes je stabilizovaná, a zítra být nemusí. Všichni víme, že o dobré a kvalitní zaměstnance je zájem a soukromý sektor nám je dokáže přetahovat.

VY JSTE NOVÝM VEDOUČÍM. JAKÉ ÚKOLY STOJÍ PŘED ODBOREM V NÁSLEDUJÍCÍCH MĚSÍCÍCH?

Přišel jsem ze soukromého sektoru a pro mne je osobní úkol zvyknout si na dodržení zákonných procesů, než se začnou věci skutečně realizovat, a vzdělávat se v legislativě a zákonných předpisech samosprávy a státní správy. Co se týká odboru, tak jsem nastoupil do rozjetého vlaku, který pádí a na nikoho nečeká. Se začínající stavební sezonou se na odbor hrnou velké spousty žádostí o povolení staveb, záborů, zvláštních užívání, a to v rámci celé obce s rozšířenou působností. Firmy musí využít počasí pro stavby, výkopové práce a tak dále.

KDYŽ PŘICHÁZÍTE ZE SOUKROMÉ SFÉRY, NAPADÁ VÁS, JAK DÁLE POSUNOUT VZTAHY MEZI MĚSTEM JAKO ZADAVATELEM MNOHA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK A FIRMAMI COBY JEJICH REALIZÁTORY?

Určitě budeme více než doposud jezdit na kontroly při ukončení jakékoliv akce oprav silnic, chodníků, po výkopových pracích při ukládání inženýrských sítí a podobně, aby nám stavební firmy předávaly chodníky a silnice ve stavu, který musí zajistit další užívání bez toho, aby město muselo vynakládat další finanční prostředky na opravy a naši občané chodili nebo jezdili po dobrých silnicích a chodících.

ODBOR SE ZABÝVÁ TAKÉ OBLASTÍ MĚSTSKÉ MOBILITY. CO VŠE SI LZE POD TÍM PŘEDSTAVIT A JAKÉ MÁTE ZADÁNÍ ČI VIZE Z HLEDISKA MĚSTSKÉ MOBILITY?

Na Odboru silničního hospodářství byl vypracován generel dopravy ještě v předcovidových letech a do toho nám vstoupila hospodářská recese, což ve své podstatě změnilo všechny dosavadní zažité činnosti a i pohled na životní potřeby obyvatel. Jsem domluven s místostarostou Vladimírem Karpíškem, pod jehož vedení náš odbor spadá, že vypíšeme soutěž na zpracování Plánu mobility města, který Příbram zatím nemá. Potom budeme vědět víc.

Josef Vomáčka

Absolvoval Střední odborné učiliště v oboru automechanik, poté v denním režimu studoval Střední průmyslovou školu strojní (obor strojírenská technologie), později získal titul bakalář. V minulosti pracoval především v soukromé sféře, a to v oblasti stavebnictví, dopravy a hlavně retailu. Vedení Odboru silničního hospodářství Městského úřadu Příbram převzal k 1. březnu letošního roku.

MĚSTO JE ZAHLCENO AUTOMOBILY A NA RYCHLÝ RŮST OSOBNÍ MOBILITY SE PŘÍBRAM NEDOKÁZALA VČAS PŘIPRAVIT, OSTATNĚ JAKO DRTIVÁ VĚTŠINA JINÝCH MĚST V ČESKU. CO CHCETE DĚLAT PRO TO, ABY LIDÉ MOHLI AUTY JEZDIT SNÁZE A MĚLI KDE PARKOVAT?

Ano, jak správně říkáte, stejně jako drtivá většina měst v České republice. Když se většina našich měst rozrůstala a budovala v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století, málokdo předpokládal, že přijde doba, kdy v rodině není jedno auto, ale dvě i více. Města na budování nových parkovacích míst a parkovišť v centrech prostě nemají místo.

V MINULOSTI SE HODNĚ PSALO O PARKOVACÍCH ZÓNÁCH, ZATÍM ALE NEJSOU V PROVOZU. BUDOU ZAVÁDĚNY JEŠTĚ LETOS?

Vedení Příbrami se v současné době otázkou parkování a nových parkovacích míst intenzivně zabývá, ale jak říkám, je to věc velmi těžká a složitá. Rozhodnutí, které bude mít vliv na život ve městě na spoustu let dopředu, nelze přijmout zbrkle. Zástupci z vedení města, městské policie, Odboru silničního hospodářství, jmenovitě Martina Nuslová, jezdí do různých měst, kde jsou již dále než my, abychom sbírali zkušenosti

Činnost Odboru silničního hospodářství

- Vykonává působnost speciálního stavebního úřadu - silničního, ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací.
- Vykonává působnost silničního správního úřadu a výkon státního dozoru ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací.
- Stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích.
- Zajišťuje opravy místních komunikací.
- Řeší problematiku městské mobility.
- Vykonává působnost dopravního úřadu pro městskou autobusovou dopravu.
- Zajišťuje dopravní obslužnost území města formou MHD.
- Řeší problematiku vozidel dlouhodobě odstavených na místních komunikacích.
- Koordinuje činnost dopravní komise rady města.

a rady, a vyhnuli se tak stejným problémům a chybám. Je to dlouhodobý proces a vedení města chce, aby se celý parkovací systém - parkoviště, parkovací domy, P+R parkoviště (park and ride, tedy zaparkuj auto a jeď dál veřejnou dopravou - pozn. red.) či parkovací zóny - stal pro občany města službou, a ne věcí k obecné naštvanosti.

U NÁDRAŽÍ VZNIKÁ NOVÝ PARKOVACÍ DŮM. MŮŽETE TROCHU POPSAT JEHO PARAMETRY? KOLIK AUT A KOL SE SEM VEJDE?

Parkovací dům u autobusového nádraží bude mít kapacitu 176 automobilů a měl by sloužit občanům, kteří půjdou na finanční úřad nebo pojedou dál. A to buď městskou hromadnou dopravou, nebo přesednou na autobus Pražské integrované dopravy či vlak, a z parkovacího domu se tak částečně stane parkoviště P+R.

BUDOU SE STAVĚT DALŠÍ PARKOVACÍ DOMY?

Předpokládám, že se budou stavět další parkovací domy, a to ve vlastnictví města, soukromých firem nebo v rámci společného vlastnictví. Otázkou bude umístění takových parkovacích domů. V centru města už není mnoho lokalit, kde by se dal takový dům postavit, tak budou spíše na okrajích Příbrami.

NAPLNO SE ROZEBĚHLA STAVEBNÍ SEZONA. VE ŠKOLNÍ SE VYMĚŇUJÍ OBA MOSTY, ALE TUTO AKCI REALIZUJE STŘEDOČESKÝ KRAJ. JAKÉ OPRAVY A MODERNIZACE SILNIC CHYSTÁ NA LETOŠEK MĚSTO PŘÍBRAM?

Město má v plánu několik velkých rekonstrukcí v letošním roce. Uskutečnila se oprava autobusových zastávek na nám. 17. listopadu, kompletní rekonstrukce schodišť, a to u průchodu z nám. 17. listopadu k ulici Bratří Čapků a schodiště na Rynečku. Dále počítáme, a jsme ve stavu výběru zhotovitele, s opravou zpomalovacího přejezdu v ulici Jana Drdy u vратnice do areálu nemocnice. Máme naplánovanou opravu prvního kruhového objezdu a navazujících chodníků v Seifertově ulici, rekonstrukci chodníku před prodejními stánky na Svaté Hoře, vybudování nových přístřešků autobusových zastávek či osvětlení vybraných přechodů pro chodce. Vše vyjmenované je již schváleno v rámci rozpočtu na letošní rok.

DALŠÍ TÉMA, KTERÝM SE ZABÝVÁTE, JE MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA. TA BUDE NYNÍ ČÁSTEČNĚ ZAPOJENA DO PRAŽSKÉ INTEGROVANÉ DOPRAVY A INTEGROVANÉ DOPRAVY STŘEDOČESKÉHO KRAJE. JE TO PRO OBČANY PŘÍNOSNÉ?

Městská hromadná doprava se částečně zapojí do Integrované dopravy Středočeského kraje a Pražské integrované dopravy. Opět další velmi složitý a v detailech velmi náročný úkol pro vedení města, kde je na cestě spousta úkolů a otázek, což by bylo být ve výsledku pro občany města výhodnější. Za náš odbor se na MHD zaměřuje Dagmar Bětíková a tomuto úkolu se věnuje s maximální péčí.

NEBYLO VÝHODNĚJŠÍ INTEGROVAT MHD PLNĚ DO PID, COŽ BY PŘINESLO NIŽŠÍ NÁKLADY PRO MĚSTO?

Místostarosta Vladimír Karpíšek, který je gestorem za vedení města, se snaží pro občany měs-

ta vyjednat ty nejlepší služby, a přitom si zachovat systémově maximálně možný vliv na dopravce, společnost Arriva, ale i na tvorbu a změny v jízdních řádech a tras jednotlivých linek.

ZMĚNÍ SE VÝRAZNĚ VEDENÍ NEBO ČÍSLOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH LINEK? A KDY BY TO MĚLO NASTAT?

V současné době probíhají jednání o jednotlivých trasách linek a případného sloučení linek do jedné trasy. Co se týká přečíslování, tak je předpoklad, že do konce tohoto roku dojde k uzavření smlouvy se Středočeským krajem a přečíslování linek.

Nastoupil jsem do rozjetého vlaku, který pádí a na nikoho nečeká.

VRAŤME SE JEŠTĚ OBECNĚJI K MĚSTSKÉ MOBILITĚ. NĚKTEŘÍ MĚSTU VYČÍTÁJÍ, ŽE VÝRAZNĚ PODPORUJE VÝSTAVBU NOVÝCH PARKOVIŠŤ PRO AUTA, PŘIPOMEŇME, ŽE DŮM U AUTOBUSÁKU VYJDE NA 100 MILIONŮ KORUN, ALE TŘEBA INFRASTRUKTURA PRO CYKLISTY NEBO PĚŠÍ DOST ZAOSTÁVÁ. JAK BYSTE NA TO REAGOVALI?

Není na světě člověk ten, aby se zavděčil lidem všem. Naše město se snaží pro jedny postavit parkoviště a pro druhé i infrastrukturu pro cyklisty a pro pěší. Příbram se každoročně zapojuje do akcí jako je například 10 000 kroků nebo Do práce na kole, zároveň se pracuje na označování stávajících cyklotras či projektově se zpracovávají nové cyklotrasy. Město rovněž nově vytváří takzvaný Hornický cyklookruh, který bude začínat v Trhových Dušníkách a povede přes Příbram na Podlesí. Pokud jde o cyklistiku, Příbram by měla být jedním z páteřních měst cyklotras Středočeského kraje.

NEMĚLA BY RADNICE VYNAKLÁDAT VÍCE ÚSILÍ NA PODPORU VYUŽÍVÁNÍ MHD, KOL ČI CHŮZE PO MĚSTĚ?

Jsem přesvědčen, že radnice dělá pro využití MHD maximum možného. Vezměte například parkoviště P+R u nemocnice ve Zdaboři nebo na zastávce u Nového rybníka. Ta byla vybudována hlavně pro ty občany, kteří do Příbrami přijíždějí za prací. Aby pro svůj vůz nemuseli pracně hledat parkoviště uvnitř města, ale mohli zaparkovat na parkovišti P+R a dále pokračovat do centra za pomoci MHD, kde i s využitím předplatného jízdného mají určitý benefit.

■ Stanislav D. Břeň

Znovu Podbrdské Athény

Příbram podobně jako jiná města ve Středočeském kraji čelí problémům spojeným se stěhováním obyvatel do menších obcí, chybějícími novými a dostupnými byty nebo s nedostatkem atraktivních nabídek práce. Vedení města se chce těmto výzvám postavit čelem a pracuje na řadě opatření, jejichž cílem je zvýšit atraktivitu města jak pro život, tak pro investice.

Podbrdské Athény - tak byla díky vysoké úrovni vzdělání a kulturního života známá středověká Příbram na konci 19. století. Byla především hornickým městem, a to až do útlumu těžby v 80. letech 20. století. Zhruba od přelomu tisíciletí čelí důsledkům demografických trendů - úbytku obyvatel a změně jejich věkové skladby.

Vedení města plánuje na letošní rok kroky, které restartují jeho rozvoj. „Kdybych si vypůjčil slavný novoroční projev Václava Havla z roku 1990, řekl bych: Vážení spoluobčané, Příbram nevzkvétá,“ řekl starosta Jan Konvalinka a dodal: „Radnice si je dobře vědoma této situace. Už před nějakou dobou jsme začali řešit především otázku, jak se zasadit o to, aby z Příbrami bylo město, které láká jak k životu, tak k podnikání. Na základě pečlivých analýz jsme si shrnuli, kde město tlačí bota aktuálně nejvíce, a začali jednat.“ Město se nově spojilo s odborníky z expertní skupiny Frank Bold, která pomáhá českým městům a obcím těchto cílů dosáhnout.

Jednou z výzev je, jak dobře přistoupit ke spolupráci se soukromými investory. Taková spolupráce by měla být výhodná jak pro město a jeho obyvatele, tak pro investory. Pokud se podaří nastavit její pravidla správně, je velká

šance na vznik nových kvalitních projektů na území města, které podpoří rozvoj pracovních míst a rozšíří nabídku bydlení. Zásadní přitom je zamezit například výstavbě, která v budoucnu extrémně zatíží městskou kasu, naruší pohodlí stávajících obyvatel nebo kvalitu životního prostředí.

„Důležité je otevřeně pojmenovat vzájemná očekávání. Investoři by měli dopředu vědět, jaké požadavky na jejich projekty z územního hlediska budou ze strany Příbrami kladeny. A naopak město by mělo být připraveno s investory o projektech otevřeně jednat. Jasná pravidla umožní rychlejší novou výstavbu a město získá jistotu, že výstavba je v souladu s představou o vhodném územním rozvoji,“ vysvětlil odborník na urbánní ekonomiku Vít Zeman.

Soubor pravidel bývá vydáván v podobě veřejného dokumentu Zásady spolupráce města s investory. „Ty jsou dostupné většinou na webových stránkách radnice. Obsahují mimo jiné požadavky na to, aby se investoři finančně nebo nefinančně podíleli na rozvoji veřejné infrastruktury. V praxi to například znamená, že, má-li vzniknout developerský bytový komplex v určité lokalitě, investor se zaváže k příspěvku na vybu-

dování chodníků, silnic, mateřských škol a podobně,“ přiblížil proces nastavení pravidel Tomasz Heczko, advokát ve Frank Bold Advokáti.

Zkušenosti se Zásadami z jiných českých měst potvrzují, že investoři oceňují, když od města dostávají záruky v podobě jasných a přehledných procesů územního a stavebního povolování, protože novou výstavbu zrychluje, a tím také zefektivňuje. Město si navíc může do Zásad přidat požadavky na ekologii nových staveb, ať už jde o obnovitelné zdroje energie či celkovou hospodárnost budov.

„Naše město se musí vyrovnat s takzvanou suburbanizací, tedy odlivem obyvatel do okolních menších obcí, pomalou bytovou výstavbou, či nevytřezveným potenciálem Příbrami coby turistického cíle,“ řekl městský architekt Josef Tlustý. Od nových nástrojů si slibuje především zvýšení atraktivitu pro investice, restartování rozvoje a vytvoření moderního města, ve kterém se bude dobře žít.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Získejte podporu a uspořte za energie

Program Nová zelená úsporám Light pro nízkopříjmové domácnosti v rámci Modernizačního fondu je určen vlastníkům nebo spoluvlastníkům rodinného domu, nebo trvale obývané rekreační stavby, kde jsou všichni členové domácnosti příjemci starobního důchodu nebo invalidního důchodu 3. stupně. O dotaci mohou žádat rovněž rodiny, které pobírají příspěvek na bydlení mezi 12. 9. 2022 a dnem podání žádosti o podporu. Pro doložení důchodu žadatelům stačí aktuální výměr důchodu.

Vizuál kampaně Nová zelená úsporám Light.
Foto: Státní fond životního prostředí ČR

Od 2. května 2023 je možné podávat elektronické žádosti Nová zelená úsporám Light pro nízkopříjmové domácnosti na zateplení fasády, zateplení stropu, zateplení střechy, zateplení podlahy, výměnu oken nebo výměnu vchodových dveří a možnost instalace systému na ohřev vody pomocí sluneční energie.

Dotaci mohou nárokovat nejen noví zájemci, ale i ti, kteří již dotaci na zateplení v Nové zelené úsporám Light čerpali. Žádost si lze

připravit předem podle návodu na webu novazelenausporam.cz/nzu-light. Zpětně bude možné žádat o dotaci na úsporná opatření realizovaná po 12. září 2022.

V případě zájmu o konzultaci je možné se obrátit na Místní akční skupiny (dále jen MAS) pro oblast Příbramska: MAS Brdy (Jince), tel. 776 044 783 nebo e-mail reditelka@masbrdy.cz; MAS Brdy - Vltava (Dobříš), tel. 733 327 934 nebo e-mail brdy-vltava@brdy-vltava.cz; MAS Podbrdsko (Rožmitál pod Třemšínem), tel. 723 435 274 nebo e-mail reditel@maspodbrdsko.cz; MAS Sedlčansko (Krásná Hora), tel. 777 020 841 nebo e-mail mas.sedlcansko@email.cz. Dále můžete kontaktovat Energetická konzultační a informační střediska, úřady práce a sociální služby.

Novinkou v programu je dotace ve výši 90 000 korun na vybudování fotovoltaického nebo termického systému na ohřev vody. Na rozdíl od zateplení, které je možné realizovat i svépomocí, musí instalaci provést odborně způsobilá osoba, držící oprávnění

podle zákona 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

Beze změny zůstává dotace 150 000 korun na rychlé zateplení fasády, střechy, stropů i podlah a na výměnu oken a vchodových dveří. Zájemci z řad seniorů a domácností s nižšími příjmy tak mohou získat až 240 000 korun na posílení energetické nezávislosti a ušetřit na výdajích za energie i do budoucna.

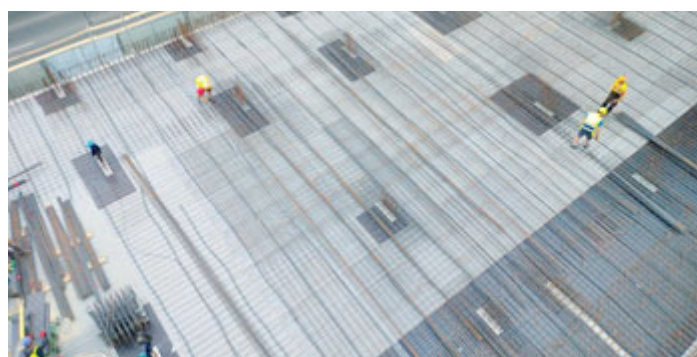
Žádost v Nové zelené úsporám Light je možné podat před, v průběhu i po realizaci úsporných opatření a finanční prostředky mohou být vyplaceny předem. Závazné pokyny pro žadatele a příjemce podpory - NZÚ light a další dokumenty a formuláře naleznete na webu novazelenausporam.cz/dokumenty/nzulight.

■ **Anna Fečíková**
Městský úřad Příbram

Skalnaté podloží jsme čekali v šesti metrech, nebylo ani v jedenácti

Výstavba parkovacího domu na autobusovém nádraží začala před několika týdny a se svými téměř 200 místy má výrazně pomoci s parkováním v Příbrami. Firma Metrostav, která objekt staví, narazila hned na počátku na několik komplikací. O podrobnostech jsme hovořili s Jonášem Frouzem, který je vedoucím projektu Parkovací dům Příbram.

Parkovací dům na autobusovém nádraží bude mít zhruba dvě stovky parkovacích míst.

Foto: Metrostav

V JAKÉ FÁZI JE NYNÍ CELÝ PROJEKT?

Máme za sebou kompletní pilotové založení a přípravné zemní práce. A nyní (*polovina května - pozn. red.*) provádíme betonáže konstrukcí prvního nadzemního podlaží.

SLYŠEL JSEM, ŽE OBTÍŽNĚJŠÍ BYLO ZAKLÁDÁNÍ CELÉ STAVBY Z DŮVODU PODLOŽÍ. O CO ŠLO KONKRÉTNĚ?

Na základě předané zadávací dokumentace se předpokládalo, že objekt bude založen na pilotách šíře 600 milimetrů opřených v šesti metrech o skalnaté podloží. Při realizaci

prvního vrtu jsme skalnatého podloží nedosáhli ani v 11 metrech. Založení objektu muselo být kompletně přepočítáno a nyní je objekt založen jako takzvaný plovoucí na pilotách délky od čtyři do 11 metrů a šíře 600 a 900 milimetrů.

S JAKÝMI DALŠÍMI PROBLÉMY SE POTÝKÁTE?

V rámci bouracích a zemních prací jsme se museli vypořádat se skrytými konstrukcemi starých komunikací, pravděpodobně z dob, kdy v místě stávajícího parkoviště bývalo staré autobusové nádraží.

PROJEKT PARKOVACÍHO DOMU SE TROCHU UPRAVIL Z HLEDISKA POČTU MÍST PRO KOLA A TAKÉ FAKTU, ŽE BUDE TŘEBA VYBUDOVAT PROSTOR PRO PRACOVNÍKA DOHLEDU...

Objekt byl původně navržen trvale bez obsluhy. Na základě zjištěných poznatků zastupitelů města z prohlídek obdobných parkovacích domů bylo zahájeno projednávání možnosti vybudování nové místnosti pro trvalou obsluhu objektu. Nejpříjemnější místo pro vybudování této místnosti je přímo u vjezdu, ale budou tím zabrána dvě parkovací místa. Tato parkovací místa budou vzhledem k nutnosti dodržení počtu parkovacích míst pro automobily přesunuta do vyhrazeného

prostoru pro kola. A tím dojde ke zmenšení vyhrazeného prostoru pro kola a samozřejmě kapacity pro případné osazení parkovacích cykloboxů.

DOZNÁ STAVBA DALŠÍCH ZMĚN?

V návaznosti na zajištění trvalé obsluhy parkovacího domu je v řešení návrh optimálního kamerového systému pro bezproblémový dohled nad objektem. Další změny v průběhu výstavby se nepředpokládají.

KDY BUDE DŮM PŘEDÁN DO UŽÍVÁNÍ?

Předpokládáme, že to bude na jaře příštího roku.

PRŮ SE NA STAVBU CHODÍ DÍVAT STUDENTI...

Během výstavby jsme byli osloveni Střední průmyslovou školou v Příbrami ohledně možného navázání spolupráce a provádění pravidelných exkurzí. V druhé polovině dubna se uskutečnila první prohlídka, při které měli studenti možnost vidět probíhající zemní a betonářské práce.

Vedoucí projektu Jonáš Frouz

■ Stanislav D. Břeň

Nesekat všude

V posledních letech jsou ve městě vytipována místa, kde se seká tráva v omezeném režimu. Město tímto krokem chce podpořit pestrost porostu a odolnost proti klimatickým výkyvům, zejména při vysokých teplotách.

V některých lokalitách je vynecháno několik sezonních sečí.

Foto: archiv

Řada měst se každoročně potýká s otázkou, zda sekat, či nesekat zeleň, a především v jakém rozsahu. V Příbrami je již pár let uplatňován systém, kdy je v některých lokalitách vynecháno několik plánovaných sečí. „Ponecháním vyššího travního

drnu chceme podpořit pestrost porostu a odolnost proti klimatickým výkyvům, zejména při vysokých teplotách. Zároveň chceme přilákat do trávníků různé hmyz a zvýšit tím biodiverzitu našeho města,“ vysvětlil místostarosta Miroslav Peterka.

Mezi vytipované lokality, kde bude sekání trávy prováděno omezeně, patří tradičně velké plochy u Gymnázia Legionářů, v sadě Na Leštině, v ulici Mariánská a u hřiště na Čertově pahorku. Dále budou ponechány louky pod březohorským hřbitovem, za Junior klubem a v Lesoparku Litavka. Technické služby města Příbram spolu s Odborem životního prostředí vytypovaly další vhodné travní porosty ve dvorech v Ostravské ulici, Petra Bezruče, Aloise Jiráska, v sadu na Svaté Hoře, ve dvoře za Riegrovou ulicí, v parku na nádraží a pod hřištěm na Komenského náměstí.

Výše uvedené lokality budou označeny informačními tabulemi a sekání trávy se na nich uskuteční pouze dvakrát v průběhu sezony. Okraje pozemků budou posekány tak, aby byla zajištěna viditelnost u komunikací a aby trávník nepřerůstal do chodníků. Na větších pozemcích budou vysekány cestičky pro průchod mezi kvetoucími letničkami.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Večer plný nevšedních zážitků

Hornické muzeum Příbram se 9. června večer připojuje k akci Muzejní noc. Program je připraven nejen v Ševčinském dolu, ale také v hornickém domku.

Zažijte Ševčinský důl v noci.

Foto: Hornické muzeum Příbram

V pátek 9. června se od 19.00 do 22.00 koná v Hornickém muzeu Příbram Muzejní noc, která nabídne v areálu Ševčinského dolu bohatý kulturní program. Zlatým hřebem bude koncert skupiny Celest & Charles s časem konání 20.00-21.30. Desetičlenná skupina vnese do výjimečného prostředí industriálních pamá-

tek směsící funkky, R&B a diska tu pravou letní atmosféru.

Před koncertem i v jeho průběhu bude možné využít individuálních prohlídek vybraných expozic, jízdy hornickým vláčkem (poslední jízda ve 20.30) nebo komentovaných prohlídek venkovní expozice důlní techniky. Otevřena bude

i šachetní budova, jejíž ochoz nabízí nádherný výhled na široké okolí. Sledování západu slunce z tohoto místa je zážitek, na který se nezapomíná, a nyní se k němu nabízí ideální příležitost. Vstupné do areálu činí 150 korun, vstupenky je možné zakoupit v předprodeji v Divadle A. Dvořáka nebo na jeho internetových stránkách.

Mimo hlavní areál bude v průběhu celého večera za symbolické vstupné jedna koruna otevřena mineralogická expozice k individuálním prohlídkám. V hornickém domku v ulici Havířská 105 se návštěvníci v 19.00, 20.00, 21.00 a 22.00 setkají s obyvateli hornické chalupy a pomyslně se přenesou v čase o 150 let nazpět do dob, kdy příbramské doly na stříbro a olovo zažívaly svou největší slávu. Návštěvou těchto expozic si mohou program zpestřit jak účastníci koncertu, tak i všichni ostatní zájemci o netradiční prohlídku historických objektů při své večerní procházce po Březových Horách.

■ **Stanislava Moravcová**
Hornické muzeum Příbram

Daňové milostivé léto se blíží

Poslanci a poslankyně ve třetím čtení podpořili návrh zákona o mimořádném odpuštění a zániku některých daňových dluhů (tzv. Daňové milostivé léto). Návrh navazuje na předchozí akce Milostivé léto I a II a umožní dlužníkům zbavit se dluhů na penále, úrocích a dalším příslušenství daně a také zbytečné zátěže v podobě bagatelních nedoplatků. Pro odpuštění dluhů bude klíčové rozhodné období, které je navrhováno od 1. července do 30. listopadu 2023. Návrh nyní míří do Senátu.

Pokud tzv. Daňové milostivé léto získá podporu horní komory parlamentu a následně jej podepíše prezident, bude se vztahovat zejména na mimořádné odpuštění nebo zánik některých nedoplatků na dani a příslušenství, které jsou spravovány orgány Finanční a Celní správy ČR, ve výjimečných případech i Ministerstvem financí. „Chystané daňové milostivé léto bude určitou daňovou amnestií, kterou podle našich dat mohou využít desítky tisíc dlužníků. Velký význam bude mít jak pro tyto dlužníky, kterým umožní zbavit se některých daňových nedoplatků, tak pro stát, kterému odpadne povinnost neefektivního a zdlouhavého vymáhání dlouhodobě obtížně dobytých, a přitom často bagatelních pohledávek,“ uvedl ministr financí Zbyněk Stanjura.

Všechny fyzické osoby budou moci požádat o mimořádné odpuštění příslušenství daně (tj. úroků, penále, pokut za opožděné plnění daňové povinnosti a nákladů řízení včetně exekučních nákladů) za podmínky, že podají žádost a uhradí jistinu (původní částku) v průběhu rozhodného

období. Aby se předešlo riziku spekulací se záměrným nesplácením daňových dluhů, bude se odpuštění vztahovat pouze na příslušenství k jistinám vzniklým do 30. září 2022. V případě jednotlivého nedoplatku vyššího než 5000 korun bude dlužníkům umožněno uhradit jistinu ve čtyřech pevně daných splátkách do sedmnácti měsíců od 1. července 2023. Pokud je jistina již uhrazená, dojde k odpuštění příslušenství pouze na základě samotné žádosti. Odpuštění se netýká příslušenství u jistin vymáhaných soudním exekutorem (které byly předmětem Milostivého léta I a II), a dále jistin vymáhaných cestou mezinárodní pomoci.

Fyzické i právnické osoby budou moci také požádat o mimořádný zánik některých nedoplatků na dani a příslušenství. Vztahuje se na bagatelní nedoplatky na dani i na příslušenství v jednotlivé výši do 200 korun, které dlužníkům vznikly do 30. září 2022. Podmínkou je, aby celková hodnota zanikajících nedoplatků u jednoho správce daně nepřekročila 1000 korun. Tyto nedoplatky

zanikají automaticky bez žádosti dnem účinnosti zákona 1. července 2023.

MF odhaduje, že podle struktury aktivních nedoplatků evidovaných u Finanční správy by o odpuštění příslušenství mohly požádat až vyšší desítky tisíc fyzických osob. Na základě požadavku Ministerstva spravedlnosti byla do působnosti tohoto zákona zahrnuta i oblast tzv. justičních pohledávek ve správě soudů nebo Vězeňské služby ČR. Územně samosprávné celky budou moci na základě usnesení příslušného zastupitelstva aplikovat Daňové milostivé léto i v případě místních poplatků nebo odvodů za porušení rozpočtové kázně ve své působnosti. Dluhy na odvodech sociálního pojištění jsou souběžně řešeny také schváleným zákonem v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí.

■ Petr Habáň
Ministerstvo financí

inzerce

LETNÍ SCÉNY

21. 6. 2023 | 21.00
Autor Jří Brdečka, Jan Rychlík, Vlastimil Hála | Režie Milan Schejbal
Limonádový Joe
Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

22. 8. 2023 | 20.00
Autor Milan Uhde, Miloš Štědroň | Režie Milan Schejbal
Balada pro banditu
Státní zámek Březnice

26. 8. 2023 | 20.00
Autor Milan Uhde, Miloš Štědroň | Režie Milan Schejbal
Balada pro banditu
Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

26. 6. 2023 | 21.00
Autor Milan Uhde, Miloš Štědroň | Režie Milan Schejbal
Balada pro banditu
Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

25. 8. 2023 | 17.00
Autor Luděk Horký | Režie Luděk Horký, Lucie Valenová
Pohádky do kapsy
Skanzen Vysoký Chlumec

31. 8. 2023 | 20.00
Režie Petr Hruška
Figaro
Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

Předprodej vstupenek od 1. 5. 2023 | www.divadlopribram.eu

Inscenace vznikly za podpory Středočeského kraje a MK ČR. MĚSTO PŘÍBRAM

Netřeba znát patnáct výrazů pro propisku

„Na jazyky nemám talent.“ To je věta, kterou prohlašuje velké množství lidí při vzpomínce na mnoho let učení se cizího jazyka bez úspěchu. Přitom talent ani „buňky“ nerozhodují o tom, zda jsme schopni se cizí jazyk opravdu naučit. Důležitá je motivace a fakt, že jazyk musí převážně bavit. Proto je podstatné využívat takové metody, které budou žáky naplňovat, při kterých si budou vytvářet kladný vztah k jazyku a ten je podníká k tomu, aby se samostatně vzdělávali i mimo školní lavice.

Výuka cizího jazyka musí hlavně bavit.

Foto: ZŠ pod Svatou Horou

Jak přistupujeme k výuce španělského a německého jazyka na ZŠ pod Svatou Horou? Společně se snažíme vytvářet na hodinách taková prostředí, aby pro nás výuka jazyka nebyla „nuda“ a „nutnost“, ale naopak radost. Iz tohoto důvodu často odkládáme učebnice a pracovní sešity a vyměňujeme je za internet, tablety, chytré telefony a především velké množství aplikací, které nám umožňují procvičovat všechny složky jazyka.

Cizí jazyk se zkrátka snažíme co nejvíce zažít. Proto zpíváme, tvoříme, hodně si hrajeme a spoustu věcí zkoušíme, protože strach z objednání jídla v restauraci zkrátka nezmizí po vyplnění pár cvičení v učebnici. Využíváme vymoženosti dnešní doby jako QR kódy, kterými se snažíme uniknout ze školy, hrajeme *Chcete být milionářem?*, *AZ kvíz* a jiné internetové hry pomáhající k dosažení našeho cíle. Sice býváme v zápalu boje a nadšení hlučnější, ale v hodinách jenom nesedíme, ale hodně se i hýbeme – slovíčka hledáme, běháme pro ně nebo je plácačkou „plácáme“. Snažíme se je takzvaně nebiflovat, ale neustálým opakováním v podobě didaktických her je do hlavy dostat naprosto přirozeně,

a především co nejvíce v kontextu. Nelistujeme v papírových slovnících, vyhledáváme online. A co s tím, že jsme každý jiný a každému z nás to jde jinak rychle?

Je přirozené, že každý je na tom jazykově trochu jinak. Někdo je opravdu rychlík a všechno zvládá hladce, někdo naopak potřebuje více času k porozumění. Internetové aplikace, které využíváme v hodinách, umožňují úkoly diferencovat, a každý z nás tak může procvičovat ve svém tempu. Zároveň všechny hry a akce, jež v hodinách provádíme, posilují týmového ducha a dopřejí úspěch i těm, kteří by ho samostatně hůře dosáhli. Protože nejde o to umět všechny existující časy a patnáct výrazů pro propisku, ale o to, aby nás výuka hlavně bavila, zůstal v nás dobrý pocit z učení se cizího jazyka a ten nás motivoval k dalšímu vzdělávání na středních školách nebo jen tak pro radost.

■ Gabriela Márová
ZŠ pod Svatou Horou

Jaký byl svátek maminek v Kličkově vile

Rok se s rokem sešel a opět se v kalendáři objevil Den matek. Tentokrát se učitelky z MŠ Kličkova vila domluvily, že zkusí namísto besídky připravit pro maminky odpočinkové odpoledne. Po úvodních slovech ředitelky děti předvedly krátké vystoupení a předaly maminkám vlastnoručně vyráběná přáníčka. Oči nejedné maminky se leskly dojetím a děti se pyšně ke svým maminkám tiskly. A to byl teprve začátek celého vydařeného odpoledne.

V Kličkově vile vládla harmonická atmosféra.

Foto: MŠ Kličkova vila

ozdobily nehty svých maminek. Maminky odcházely jako nové také díky osvěžujícím okurkovým maskám. Avšak některé okurky se na pleť nedostaly, protože byly dříve snědeny mlsnými dětskými jazýčky. Po zkrášlujících procedurách se maminky vyfotily se svými dětmi v tematickém srdíčkovém fotokoutku. Kromě vzpomínky na společné chvíle se svou ratolestí si maminky odnesly i vlastnoručně navlečený náramek z dřevěných korálků. Nebylo by to právě odpočinkové odpoledne bez sladké tečky na závěr. Po otevření kavárničky se podávala káva a čaj. Výborný domácí koláč upekla naše kuchařka a jednohubky s pomazánkou děti připravily samy při dopoledních činnostech.

Maminky odcházely nadšené, plné úsměvů a poděkování. Z rozzářených dětských očí bylo jisté, že společný čas a péči o své maminky si náramně užily.

V ložnici, která se proměnila na masážní salón, děti ulevily maminkám od bolesti zad pomocí masážních míčků a válečků, dokonce proběhla i masáž hlavy. Harmonickou atmosféru podkre-

slovaly vůně éterických olejů a relaxační hudba jako v pravém masážním studiu. Ze sborovny se stal kosmetický salón s manikúrou. Děti pečlivě vybíraly ty nejhezčí barvy laků, kterými

■ kolektiv MŠ

PŘÍBRAM

PŘÍBRAMSKÉ KULTURNÍ LÉTO

2. 6. – 3. 9.
2023

ČERVEN

BADFOCUS FEAT LOCAL DJS
→ 2. 6. 2023, JUNIOR KLUB

JAZZ FACES & ROOFERS
→ 3. 6. 2023, OPEN AIR, JUNIOR KLUB

KONCERT LESNÍCH ROHŮ
Host: Adam Otta – tenor
→ 6. 6. 2023, AULA – ZŠ JIRÁSKOVY SADY

MUZEJNÍ NOC
→ 9. 6. 2023, HORNICKÉ MUZEUM
ŠEVČINSKÝ DŮL

ALKA FEST
→ 10. 6. 2023, AREÁL NOVÝ RYBNÍK

DÍKY! FEST
→ 14. 6. 2023, LETNÍ KINO

VÍTÁNÍ SLUNOVSRATU
→ 16. 6. 2023, TERASA A LOUKA
JUNIOR KLUBU

SLAVNOST KORUNOVACE
→ 17.–18. 6. 2023, SVATÁ HORA

NOVÁK FEST
→ 18. 6. 2023, AREÁL NOVÝ RYBNÍK

LIMONÁDOVÝ JOE
→ 21. 6. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

FESTIVAL ODRAZ
→ 22.–25. 6. 2023, PŘÍBRAM

DĚDO, JAK TO TENKRÁT BYLO?
Program pro děti v muzeu
→ 24.–25. 6. 2023,
HORNICKÉ MUZEUM – DŮL ANNA

LIMONÁDOVÝ JOE
→ 21. 6. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

FESTIVAL KAHAN
→ 24. 6. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

EVA A VAŠEK
→ 25. 6. 2023, NÁM. T. G. MASARYKA

BALADA PRO BANDITU
→ 26. 6. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

CHINASKI
→ 30. 6. 2023, LETNÍ KINO

ČERVENEC

PROKOPSKÁ POUŤ
→ 1.–2. 7. 2023, BŘEZOVÉ HORY

KRYSÁCI
Pohádka pro děti
→ 9. 7. 2023, LESNÍ DIVADLO

CAVEMAN
→ 14. 7. 2023, LESNÍ DIVADLO

CHŮDADLO
Akrobatická show
→ 20. 7. 2023, DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ,
HOŘEJŠÍ OBORA

DIVOKEJ BILL
→ 21. 7. 2023, LETNÍ KINO

JUNIOR CHILLOUT ZONE
→ 22. 7. 2023, JUNIOR KLUB – TERASA

SRPEN

ASTERIX A OBELIX: ŘÍŠE STŘEDU
→ 2. 8. 2023, LETNÍ KINO

AVATAR: THE WAY OF WATER
→ 2. 8. 2023, LETNÍ KINO

ASTERIX A OBELIX: ŘÍŠE STŘEDU
→ 4. 8. 2023, LETNÍ KINO

O VČELÍCH MEDVÍDCÍCH
Pohádka pro děti
→ 6. 8. 2023, LESNÍ DIVADLO

TOP GUN: MAVERICK
→ 9. 8. 2023, LETNÍ KINO

FILM NA PŘÁNÍ
→ 11. 8. 2023, LETNÍ KINO

DIVADLO ZA VODOU
→ 12. – 13. 8. 2023, LETNÍ KINO

KAREL PLÍHAL
→ 18. 8. 2023, LESNÍ DIVADLO

CAVEWOMAN
→ 19. 8. 2023, LESNÍ DIVADLO

JUNIOR CHILLOUT ZONE
→ 19. 8. 2023, JUNIOR KLUB – TERASA

ROŽMITÁLSKÁ VENKOVANKA
→ 20. 8. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

BALADA PRO BANDITU
→ 26. 8. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

PIKNIK NA NOVÁKU
→ 26. 8. 2023, AREÁL NOVÝ RYBNÍK

FIGAROVA SVATBA
→ 31. 8. 2023, LESNÍ DIVADLO SKALKA

ZÁŘÍ

B-DAY JUNIOR KLUB
→ 1. 9. 2023, JUNIOR KLUB

48. PŘÍBRAMSKÝ HUNTÍK
ZDEŇKA HEJKRLÍKA
→ 1. 9. 2023, KOSTEL MISTRA
JAKOUBKA ZE STŘÍBRA

48. PŘÍBRAMSKÝ HUNTÍK
ZDEŇKA HEJKRLÍKA
→ 2. 9. 2023, RESTAUACE ORLOV

TŘI SESTRY
→ 2. 9. 2023, LETNÍ KINO

ČTYŘLÍSTEK A TALISMAN MOCI
Pohádka pro děti
→ 3. 9. 2023, LESNÍ DIVADLO

PŘÍBRAMSKÁ SVATOHORSKÁ ŠALMAJ
→ 9. 9. 2023, SVATÁ HORA

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

VÍCE INFORMACÍ: KULTURA.PRIBRAM.EU

Příbramský ateliér Františka Drtikola ve virtuální realitě

Ke 140. výročí narození Františka Drtikola vznikla digitální 3D reprezentace jeho příbramského ateliéru. Digitální zážitkovou interaktivní prohlídku připravil architekt, sochař a 3D designer Vojtěch Radakulan na základě dochovaných plánů ateliéru a několika dobových fotografií. Kurátorem je Jan Freiberg, svůj hlas dílu propůjčil Pavel Nový.

Příbramský ateliér Františka Drtikola ve virtuální realitě.

Foto: Galerie Františka Drtikola

Příbramský ateliér František Drtikol provozoval ve dvoře domu č. 144 na dnešním Václavském náměstí pod Svatou Horou v letech 1907-1909/1910 po návratu z vojenské služby. Stavbu ateliéru financoval Drtikolův otec s vidinou synova komerčního úspěchu, syn se měl věnovat živnostenské fotografii. Ateliér však neprosperoval, Drtikol věnoval hod-

ně času sebevzdělávání a realizoval své umělecké touhy: fotografoval příbramské horníky, impresionisticky laděné krajiny, ženské portréty v secesním stylu a jedny z prvních aktů v českých zemích. V roce 1910 (1909?) ateliér prodal příbramskému fotografovi Václavovi Petříkovi a přesídlil do Prahy. V ateliéru působil ještě v roce 1948 Petříkův syn, později byl

přebudován na zázemí pro místní bufet provozovaný národním podnikem Restaurace a jídelny.

Digitální kopii příbramského ateliéru Františka Drtikola mohou najednou užívat tři lidé a společně pořizovat snímky z tohoto prostředí. Jeden z uživatelů se stává kamerou a určuje úhel pohledu pomocí VR brýlí. Druhý může ovládat světlo a Drtikolovy abstraktní tvary z pozdní fáze jeho tvorby. Třetí oba pozoruje zvenci a určuje, kdy se bude fotit. Interaktivní dílo se bude dále rozvíjet.

Měkká aréna je architektonicky koncipovaná herna, která umožňuje zážitek virtuální reality v bezpečném designovém prostoru. Autorem této funkční sochy je Vojtěch Rada (Radakulan), architekt, sochař a programátor, který ji navrhl na míru pro prostor Galerie Františka Drtikola, kurátorem je Jan Freiberg. Měkká aréna byla otevřena na sklonku roku 2020 a inovována na jaře 2022. Nabízí několik desítek uměleckých, edukativních, herních nebo fantazijních her, taktéž virtuální prohlídky světových galerií či procházky po vesmírných stanicích. Více na webu webster.cz/galerievr.

■ Jan Freiberg
Galerie Františka Drtikola

Různými směry – Kon-figurace

Výstavní projekt představí výběr z nejmladší české malby, jehož spojovatelem je zobrazování a vztah k předmětnosti, s příležitostnými výrazovými zásahy do jiných médií. Ústředním motivem výstavy je přítomnost silné generační výpovědi a reflexe samotné proměny a aktualizace malířského média v době post-informační. Do vzniku obrazu zasahují vlivy nových médií a sociálních sítí a vzniká nová čistě malířská zkušenost. Malba tím zároveň otevírá nové

Kateřina Komm, *Monstrance*, 2021, 150 × 100 × 40 cm. Foto Michael Komm

otázky spojené s vlastní výrazovou identitou a s proměnou tradičních malířských žánrů. Mění se i pozice pozorovatele v rámci smyslového vnímání světa. Podstatným se stává proměnlivý vztah k věcnosti, která se na pozadí permanentně reprodukovatelné reality vytrácí. Odtud časté téma paměti. Figura, pokud je na obrazech přítomná, je nakročena do různých směrů a promlouvá o různých zkušenostech, jiných, nežli měly starší generace žijící v analogovém světě. Kurátor výstavy je Petr Vaňous. Výstavu lze navštívit od 14. června (vernisaž) do 3. září 2023.

Dárce krve oslavíme na akci Díky! Fest

Letošní Mezinárodní den dárců krve oslavíme ve velkém. Oblastní nemocnice Příbram v úzké spolupráci s městem Příbram a jeho Městským kulturním centrem připravuje hudební festival Díky! Fest.

Příbramský festival pro dárcce krve Díky! Fest se uskuteční 14. června od 16.00 v letním kině v areálu Nový rybník. Těšit se můžete hned na pěti kapel, z nich všechny vystoupí buď bez nároku na honorář, nebo minimálně za sníženou cenu. „Akci bereme jako poděkování nejen dárcům krve za to, co pro nás dělají, ale i zaměstnancům nemocnice za jejich obětavou práci a také všem, kteří nám pomáhají zvládnout všechny nepříjemné situace. Lístky na festival tak získali i policisté, hasiči, záchranáři a další složky kritické infrastruktury,“ řekl ředitel nemocnice Stanislav Holobrada.

Na festivalu se kromě kapely Pro tebe, která s nemocnicí spolupracovala již na podzimní kampani pro dárcce krve, představí také příbramský Nástrojnahy a Origami. Vrcholem festivalu pak bude vystoupení skupiny Holki a písničkáře Pokáče, který před několika měsíci vyprodal O₂ arenu a v roce 2021 skončil na druhém místě v anketě Český slavík. Ve spolupráci s partnery chystáme různé soutěže a další překvapení. Zúčastnit se festivalu a rozdávat úsměvy a autogramy by měl i jeden VIP host.

Vystoupí také písničkář Pokáč. Foto: Ivan Kašša

Vstupenky mohou kromě zaměstnanců nemocnice získat také všichni aktivní dárci krve, kteří v roce 2022 nebo roce 2023 mají na svém kontě alespoň jeden bezplatný odběr krve v příbramské nemocnici. Dárci krve dostanou dvě vstupenky hned po provedení odběru, případně

si mohou vstupenky po předložení dárcovského průkazu vyzvednout každý všední den v čase od 14.00 do 19.00 na příjmu vzorků hematologicko-transfúzního oddělení. Příjem vzorků najdete ve 2. patře pavilonu F (stejná budova jako je lékárna a dárcovské centrum), využít ovšem musíte boční vchod. Vstupenky je možné vyzvednout i pro další osobu, s sebou ovšem musíte mít platný dárcovský průkaz, který dokazuje alespoň jedno darování krve v příbramské nemocnici v roce 2022 nebo 2023. Vstupenky nebude možné zakoupit ani v předprodeji, ani na místě.

Město Příbram myšlenku tohoto děkovného festivalu podpořilo hned na prvních schůzce a na jeho pořádání se velmi úzce podílí. Mezi partnery patří VZP a společnosti PB tiska Auta Pb. Díky patří také umělcům, kteří se rozhodli tuto akci podpořit a vystoupit na ní bez nároku na honorář.

■ **Martin Janota**
Oblastní nemocnice Příbram

inzerce

LETNÍ KINO
PŘÍBRAM » SRPEN

STŘEDA–21.30 2. 8. AVATAR The Way of Water	PÁTEK–21.30 4. 8. ASTERIX A OBELIX Říše středu
STŘEDA–21.30 9. 8. TOP GUN Maverick	PÁTEK–21.30 11. 8. FILM NA PŘÁNÍ ???

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK
TICKETPORTAL.CZ

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

SPOLUPRÁCE S PARTNEREM
MĚSTA PŘÍBRAM

RE/MAX

HITRÁDIO
FAKTOR

CVP GALVANIKA S.R.O. | **30 let**
1992 - 2022

Přidej se k nám !!!
Perspektivní práce v ryze české rodinné firmě

NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK
50 000 Kč

PRO NOVÉ ZAMĚSTNANCE, KTERÍ NASTOUPÍ NA POZICI SEŘIZOVAČ GALVANICKÉ LINKY

VOLNÉ PRACOVNÍ POZICE

- OBSLUHA GALVANICKÉ LINKY
- SEŘIZOVAČ GALVANICKÉ LINKY

VÍCE INFORMACÍ NA:

- +420 777 748 186
- PERSONALISTA01@CVP-GALVANIKA.CZ
- WWW.CVP-GALVANIKA.CZ/KARIERA
- K PODLEŠÍ 550 PŘÍBRAM (AREÁL P.P.P.)

SLAVČÍN
PŘÍBRAM ŽDÁNICE

„VÁŠ VÝROBEK + NAŠE POVRCHOVÁ ÚPRAVA = SPOLEČNÝ ÚSPĚCH“

Od Litavky po mistrovství světa (III.)

Závodní rybaření či závodní chytání. Co si vlastně pod tímto pojmem představit? Ve své podstatě se jedná o sport. Rozdělit závodní chytání lze několika způsoby: od závodů, kde se chytá na umělou mušku, přívlačí, na plavanou i vyloženě pouze na položenou. Nebývají výjimky, kdy se způsoby lovu kombinují, či po poločase střídají. Soutěží se nejen v lovu, ale například i v „pouhém“ nahazování na terč, tedy přesnost nahazování nebo i na vzdálenost – rybolovná technika. Pojďme se trochu věnovat závodnímu rybaření v naší organizaci MO ČRS Příbram.

Z historie organizace příbramských rybářů.

Foto: MO ČRS Příbram

Počátky závodního rybaření se v naší rybářské organizaci datují kolem let 1972–1973. Tehdy ještě mladí kluci – Petr Martinov, Jiří Lhoták a Antonín Habertizel – jako průkopníci závodního rybaření u nás začínali se závodní disciplínou plavaná. Učili se zejména od svých kamarádů a kolegů z Vlašimi, kteří v té době již vyhrávali téměř všechny závody.

VIRTUOZITA NA LITAVCE

Kolem roku 1977 se tito pánové začali zajímat i o muškaření. První mušky je tenkrát učil vázat Jan Šiman, který je i přivedl k závodní muškařině. Chlapi si pořídili první muškařské pruty, navijáky a šňůry, které v té době nebylo vůbec lehké sehnat. Tehdy byl přizván i junior a absolvent Zlaté udice a začaly první pokusy s nahazováním. Brzy se z teorie přešlo na praxi a všichni se vrhli na chytání tloušťů. Začátky byly na revíru Litavky kolem Chodouně a Libomyšle, kde v té době byla velká spousta ryb, a i díky tomu získali velkou virtuozitu v lovu bílé ryby. Postupně objevili i krásy jiných vod dále od Příbrami – Otavu, Vltavu, Volyňku atd.

Během následujících let se tedy pod záštitou LRU (lov ryb udicí) chytala v naší MO pouze plavaná. Muškaření bylo pouze okrajová záležitost. Postupně se naši reprezentanti stali plnohodnotnými závodníky v LRU plavaná v rámci ČRS, kdy se probojovali až do II. ligy. Po nasbírání zkušeností se naučili pěstovat červy, míchat krmení, sehnali potřebné háčky, vyráběli si vlastní splávky. Přes známé si opatřili závodní biče v děsivé kvalitě. Nic jiného nebylo, byli v podstatě vděční za cokoli. Tehdy se vybavení pořizovalo vlastní výrobou, koupit originál pomůcky téměř nešlo. Takže si vyrobili i podběráky, z NDR si dovezli vezírky a realizovali se na závodech.

ANI ZÁSLUHY, ANI PENÍZE

V letech 1989–1990 nastalo mnoho nového. Změna režimu znamenala otevření trhu, možnosti, jak získat vybavení, se rozšířily. Okolnosti naše závodníky donutily, že nakonec překvapivě opustili plavanou a vrhli se pouze na závodní muškaření. Důvodem byl velký finanční tlak na každý závod. Muškaření bylo a stále je čisté – ryba se nechytá za zásluhy ani za peníze. Stále více tak poznávali kouzlo muškaření. A samozřejmě netrvalo dlouho a začali i plnohodnotně závodit. Po překonání úvodních problémů se závodníkům dařilo, v průběhu několika sezon se stali trvalými účastníky II. ligy a jednotlivci mohli slavit první úspěchy. Tehdejšími tahouny byli bratři Jiří a Pavel Rákosníkovi. O několik let později se k nim přidali Luboš Burian a Ivan Vančura.

Pavel Rákosník se jako jeden z prvních dostal do laufu, věnoval se muškaření téměř denně a jako první člen MO ČRS Příbram byl nominován do reprezentace České republiky.

100 let

Příbramští rybáři si letos připomínají 100. výročí založení své organizace. Celodenní oslavy se konají 10. června „od desíti do desíti“ na Hořejší Oboře a zvána je široká veřejnost. Zájemci se mohou těšit na ukázkou aktivit a seznámení s historií této organizace. Na místě budou rybářský trenážer či skákací hrad, bude možné projet se na loďce či prohlédnout historické fotografie. Navštívit můžete také rybářská stanoviště pro děti a dospělé, nejmladší pak ocení malování na obličej. Celodenně jsou zajištěny občerstvení a hudba.

Na Mistrovství Evropy ve Švédsku v roce 1998 vybojoval druhé místo v družstvech a v jednotlivcích byl „bramborový“. O rok později se účastnil Mistrovství Evropy na Slovensku. I díky tomuto úspěchu jsme získali další nové mladé zájemce o tento sport a už to jelo.

Po několika letech se naše muškařské družstvo pohybovalo mezi I. ligou a II. ligou. Od roku 1995 se naši závodníci stali několikrát vítězi v krajské divizi, vítězi mnoha pohárových závodů, mistry republiky v družstvech. V té době byl asi největší boom a zájem o závodní muškaření v naší organizaci, kdy závodnickou základnu tvořilo 12 závodníků, mezi něž patřili mimo již zmiňované i Luboš Hrabec, Miroslav Kunt, Daniel Čepek, Tomáš Jarolímek a další.

Na úspěchy Pavla Rákosníka v české reprezentaci navázal o pár let později Ivan Vančura. I on začínal jako šestnáctiletý s plavanou, ale jakmile mu Antonín Habertizel ukázal kouzlo muškaření a Ivan viděl Pavlovy výsledky, začal se věnovat pouze muškaření. Také on zcela podlehl kouzlu tohoto sportu a věnoval se mu téměř denně. I díky tomu se brzy dostavil úspěch – v roce 2004 byl nominován do reprezentace České republiky, kdy hned na prvním Mistrovství Evropy ve Švédsku získal zlatou medaili v družstvech. Tím v podstatě odstartovalo jeho působení v reprezentaci a trvá dodnes. Během téměř dvaceti let se mu na mezinárodní úrovni podařilo vyhrát několikrát Mistrovství Evropy i Mistrovství světa v družstvech. V roce 2011 se dokonce stal mistrem Evropy v jednotlivcích. V letošním roce byl zvolen do funkce státního trenéra muškařské reprezentace České republiky. Díky těmto úspěchům se bezesporu stal nejúspěšnějším reprezentantem naší příbramské organizace.

BLÝSKÁ SE NA LEPŠÍ ČASY?

S příchodem pandemie covid-19 ubylo i zájemců o sportovní činnost. Možná se ale blýská na lepší časy. Při naší organizaci již několik let funguje rybářský kroužek pod vedením Petra Poláčka, který vede děti nejen k úctě a ochraně přírody jako takové, ale samozřejmě i k rybolovu. A to i na závodní úrovni v disciplínách plavané, položené či feeder. V letošním roce se k němu přidali další dva pomocníci – Míra Kunt a Jindra Kabeláč, kteří chtějí představit i umění a krásu muškaření. Je tedy téměř jisté, že se nám podaří vychovat si nové mladé a perspektivní závodníky, kteří budou naší organizaci reprezentovat v následujících letech.

■ Antonín Habertizel,
Jiří Rákosník, Ivan Vančura
MO ČRS Příbram

34. PROKOPSKÁ POUŤ

1.-2. 7. 2023 | PROGRAM

SOBOTA – 1. 7.

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE:

- 14.00 | Začátek pódiového programu
- 14.15 | SDH Březové Hory
- 15.30 | Divadelně hudební interaktivní program
- 17.30 | Brass Avenue
- 19.00 | Nástroj Snahy
- 20.30 | Signál
- 21.00 | Čepobití
 - Začátek průvodu z náměstí T. G. Masaryka
- 22.00 | Čepobití
 - Příchod průvodu na náměstí J. A. Alise
- 2.00 | Konec akce

14.00–17.00 | Ke zhlédnutí parádní kousek hasičské techniky z USA. Pierce Lance Engine po více než tři dekády věrně sloužící v Palisades Park v New Jersey.

DŮL MARIE:

- 14.00–16.00 | Bonanza
- 16.30–22.00 | ČD Band

Spolek Prokop – dílny a program pro nejmenší SDH Březové Hory – přístupná hasičská expozice

Pouťová zábava pro děti po celý den.

NEDĚLE – 2. 7.

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA:

- 8.30 | Řazení průvodu a hornická paráda
- 9.00 | Hornická paráda – slavnostní průvod hornictva z náměstí T. G. Masaryka ke kostelu sv. Vojtěcha na náměstí J. A. Alise

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE:

- 9.00 | Bohoslužba v kostele Mistra Jakoubka ze Stříbra na Březových Horách
- 9.00–10.30 | Hudebně kulturní program
- 10.30 | Polní mše před kostelem sv. Vojtěcha na náměstí J. A. Alise
- 13.00–14.00 | Hudebně kulturní program
- 14.00 | Hornické muzeum Příbram
 - Dobové scénky na téma 210 let národní kulturní památky Ševcůnský důl. Příchod císaře Františka I., na jehož počest bude založen zdejší důl a stříbro v něm vytěžené poslouží k financování rakouské armády v boji s Napoleonem. Vystoupí Divadlo Tomáše Bílka a šermířský spolek Adorea.

DŮL MARIE:

- 10.00 | ČD Band
- 12.30 | Šachták Cechu příbramských horníků a hutníků

Pouťová zábava pro děti po celý den.

Vstup do jednotlivých expozic Hornického muzea Příbram v neděli 2. 7. za 1 Kč.

Ve spolupráci se:
Společností občanů a přátel Březových Hor
a římskokatolickou farností Březové Hory

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

SOS dětské vesničky pomáhají pěstounům

Paní Jarmila s manželem z Příbramska vychovávají osmiletou vnučku v pěstounské péči. Jejich dcera péči o malou Natálku nezvládla, svou roli v tom sehrál alkohol i drogy. Pro paní Jarmilu to bylo velké životní zklamání. Oba prarodiče se snaží co nejlépe se o vnučku postarat, v mnoha ohledech to pro ně ale není snadné. Nepostradatelnou pomoc jim poskytuje jejich doprovázející organizace SOS dětské vesničky, která na Příbramsku působí od začátku minulého roku.

SOS dětské vesničky vznikly v tehdejší Československu na konci 60. let minulého století z popudu světově uznávaného dětského psychologa Zdeňka Matějčka. Foto: SOS dětské vesničky

Natálka (jména pěstounů a dětí jsou v textu změněna z důvodu ochrany soukromí – pozn. red.) není zrovna vzorné dítě: je hyperaktivní a diagnostikovali jí poruchu chování. Paní Jarmila má zdravotní potíže, špatně chodí a je částečně odkázána na pomoc svého manžela. Osmiletá vnučka přitom potřebuje doprovázet do školy i ze školy, na kroužky, na logopedii, k lékaři či psychiatrovi. To většinou musí obstarat dědeček, babička se zase s vnučkou doma snaží učit do školy nebo procvičovat výslovnost.

„Natálka není schopná fungovat samostatně, zároveň není snadné ji zabavit, vzhledem k její hyperaktivitě a poruše pozornosti,“ říká sociální pracovníce SOS dětských vesniček z příbramské pobočky Martina Dvořáková. „Pro její prarodiče je péče náročná i s ohledem na jejich vyšší věk a zdravotní potíže. Snažíme se jim proto pomoci nalezením vhodných volnočasových aktivit pro vnučku, a to vzhledem k omezeným finančním možnostem rodiny zejména v nízkoprahovém klubu. Jako všem pěstounům, také Natálčiným prarodičům přispíváme na letní tábory a další aktivity, které umožní prarodičům v průběhu prázdnin alespoň na chvíli si odpočinout,“ uvádí Martina Dvořáková. Sociální pracovníce SOS dětských vesniček je k dispozici pěstounům i v případě, že si potřebují promluvit o zklamání ze selhání vlastní dcery ve výchově Natálky, o potížích

se svými dalšími dospělými dětmi nebo o čemkoli dalším, co je trápí. „Paní Jarmile jsme po domluvě sehnali i psychologickou péči, na kterou pěstounům i přispíváme,“ dodává Martina Dvořáková.

PŮLSTOLETÍ SOS DĚTSKÝCH VESNIČEK

SOS dětské vesničky mají v doprovázení pěstounských rodin více než padesátiletou tradici. Organizace vznikla v tehdejší Československu na konci 60. let minulého století z popudu světově uznávaného dětského psychologa Zdeňka Matějčka, který prokázal, že ústavní péče má zejména na nejmenší děti devastující vliv. V současné době doprovázejí SOS dětské vesničky pěstouny v osmi krajích po celé republice. Stále fungují také tři původní SOS vesničky, kde mohou pěstounské rodiny bydlet za zvýhodněné nájemné.

„Většina pěstounských rodin ale bydlí ve svém nebo běžném nájemním bydlení,“ říká ředitelka SOS dětských vesniček Jindra Šalátová. „Doprovázíme všechny typy pěstounských rodin – jak příbuzenské, tak zprostředkované, jak dlouhodobé pěstouny, tak i ty na přechodnou dobu. V naší práci vycházíme z principů terapeutického rodičovství, které zohledňuje traumatickou zkušenost, již většina dětí v pěstounské péči v nejranějším věku prošla,“ doplňuje Jindra Šalátová.

ASISTOVANÉ KONTAKTY

Služeb SOS dětských vesniček využívá také pěstounka Ludmila Jandová. Ta vychovává dvouletého Martínka, jehož maminka odložila už v porodnici. V prvních měsících života se o Martínka starala přechodná pěstounka. Do adopce se chlapeček nedostal, protože o něj má zájem biologický otec – ten je však nesvéprávný, nemůže se tedy o Martínka starat. Soud proto svěřil Martínka do dlouhodobé pěstounské péče Ludmile Jandové. „Martínka jsem přebírala od přechodné pěstounky jako roztomilého ročního chlapečka. Nebylo ale pro mě snadné přijmout skutečnost, že s chlapečkem přijímám do rodiny částečně i jeho biologického otce,“ vypráví Ludmila Jandová.

Tatínek má i přes svůj handicap s Martínkem vybudovaný vztah a má zájem se se synem vidat. Ludmila Jandová proto požádala SOS dětské vesničky o pomoc se zprostředkováním dohody o stycích Martínka s tatínkem a o pomoc se zvládnutím celé situace. „Díky schůzkám za účasti sociální pracovníce z SOS dětských vesniček jsme se nakonec s tatínkem domluvili na systému návštěv, který vyhovuje jak jemu, tak mně, a hlavně Martínkovi,“ dodává Ludmila Jandová. Více informací o SOS dětských vesničkách najdete na webu sos-vesnicky.cz.

■ **Michaela Poláková**
SOS dětské vesničky

inzerce

**SPŠ a VOŠ Příbram –
škola se 170letou tradicí**

Hledáme nové kolegyně a kolegy
V souvislosti s velkým nárůstem studentů a z důvodu generační obměny hledáme obsazení učitelských míst tohoto zaměření:

Český jazyk ■ Matematika
■ **Pozemní stavitelství**
■ **Programování ■ Anglický jazyk**
■ **Strojírenství ■ Informatika**
■ **Elektrotechnika**

Možný nástup od září 2023, možnost čerpání náborového příspěvku. Vhodné i pro absolventy odborných vysokých škol.

Blíží informace na tel. č. 326 551 611,
e-mail: sekret@spspb.cz

Korunovace na Svaté Hoře má třísetletou tradici

Již od roku 1732 se každý rok na Svaté Hoře koná slavnost Korunovace Panny Marie Svatohorské. Korunovace patří mezi nejvýznamnější poutě Svaté Hory. V letošním roce tato slavnost připadá na víkend 17. a 18. června.

Vyobrazení děkovné pouti zbožných Příbramanů na svatohorském ambitu.

Foto: město Příbram

Po celá staletí jsou se Svatou Horou a s milostnou soškou Panny Marie Svatohorské spojovány zázraky, při kterých se její ctitelé objevili v nebezpečí, ale byli na její přímluvu zachráněni. Těchto takzvaných milostí je v kronikách zapsáno přes čtyři tisíce. Myšlenku barokního

korunování milostných mariánských obrazů a soch schválil papež v první polovině 17. století. V českých zemích se této výsady dostalo pouze třem madonám - Svatohorské v Příbrami, Svatokopecké v Olomouci a Svatotomášské v Brně.

a mší svatou. Program zakončí v 16.15 české mariánské nešpory.

KORUNOVACE PATŘÍ DO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ MĚSTA

Slavnostní Korunovace Panny Marie Svatohorské patří k nejvýznamnějším a nejstarším mariánským slavnostem u nás a jako taková má nejen duchovní, ale i kulturní a historický význam. Ve spolupráci s archivářkou Věrou Smolovou připravilo město Příbram putování „Po stopách slavnosti Korunovace na Svatou Horu“, které zájemce provede z náměstí T. G. Masaryka přes Václavské náměstí, náměstí Dr. Josefa Theurera, Svatohorské sady až před Svatou Horu. Na pěti zastaveních si návštěvníci přečtou zajímavosti o hornické Příbrami a mariánské úctě, zlatých korunách posázených drakohokamy, samotné slavnosti nebo o procesích, která mířila na Svatou Horu. Informace budou doplněny o fotografie a dobové obrazy. Součástí procházky bude i jednoduchý kvíz. Úspěšní „poutníci“ si mohou vyzvednout drobnou odměnu v obchůdku na Svaté Hoře. Trasa je dlouhá 1,4 km. Panely budou přístupné do 20. června. Procházka bude jedinečnou příležitostí, jak poznat Příbram a její „rodinné stříbro“.

■ **Zuzana Kučerová**
Městský úřad Příbram

Program Korunovace

Sobota 17. června 2023

17.00: Mše svatá v bazilice, přednáška Věry Smolové

18.15: Komentovaná prohlídka Svaté Hory

19.00: Modlitba posvátného růžence u Korunovačního oltáře

19.30: Mše svatá z vigilie, celebruje biskup Karel Herbst (po mši svaté následuje světelný průvod)

Neděle 18. června 2021

7.30: Mše svatá v bazilice

8.30: Modlitba posvátného růžence u Korunovačního oltáře

9.00: Slavnostní mše svatá, celebruje arcibiskup Jan Graubner (po mši svaté následuje průvod s milostnou soškou)

11.00: Tichá mše svatá v bazilice

13.00: Mariánská pobožnost se slavnostním požehnáním a uctíváním milostné sošky u Korunovačního oltáře

14.00: Varhanní půlhodinka v bazilice

15.30: Mše svatá

16.15: České mariánské nešpory

VÍKENDOVÝ PROGRAM NA SVATÉ HOŘE

Slavnost Korunovace letos připadá na neděli 18. června, ale program je připravený už na sobotní podvečer. V sobotu od 17.00 si bude možné ve svatohorském sklepení poslechnout poutavou přednášku Věry Smolové o historii Korunovace. Na přednášku naváže v 18.15 komentovaná prohlídka Svaté Hory, při které průvodce návštěvníkům ukáže to nejzajímavější, co může toto poutní místo nabídnout. Na přednášku i prohlídku Svaté Hory bude potřeba s ohledem na omezenou kapacitu potvrdit účast na telefonním čísle 318 429 943. Tento doprovodný program je pro návštěvníky zdarma. V 19.00 bude čas pro modlitbu posvátného růžence u Korunovačního oltáře. Program sobotního večera uzavře v 19.30 mše svatá s unikátním světelným průvodem, kdy věřící za zpěvu mariánských písní kráčeji se svícemi ambity, projdou bránou k Mariánské studánce, dále na náměstí a vracejí se zpět ke Korunovačnímu oltáři.

Nedělní program začne v 7.30 mší svatou v bazilice. V 9.00 bude celebrovat slavnostní mši svatou pražský arcibiskup Jan Graubner. Po mši následuje průvod s milostnou soškou. Slavnost bude dále pokračovat tichou mší, mariánskou pobožností, varhanní půlhodinou

inzerce

Příbramský půlmaraton je i pro nejmenší

V neděli 11. června odstartuje v areálu Nový rybník 8. ročník Příbramského půlmaratonu. Připraveny budou i běžecké závody pro děti nebo štafety.

Kondice českých dětí se výrazně zhoršila. Vyplývá to z dat České školní inspekce, která na podzim testovala několik atletických disciplín u žáků napříč celou Českou republikou. V porovnání se stejnými testy nyní a před 30 lety jsou na tom dnešní školáci hůř, a to hlavně ve vytrvalostním běhu.

„Chtěli bychom rozhábat mladou generaci a ukázat jí, že běhání je skvělý pohyb, který s sebou nese spoustu pozitiv,“ řekl Petr Švarc, spoluorganizátor Příbramského půlmaratonu. Jeden z hlavních závodů ze série Brdského běžeckého poháru má tradičně na harmonogramu sportovní neděle 11. června nejen „královskou“ trať o délce 21 097 metrů, ale také fitness běh. Pro začátečníky, kteří budou startovat společně s hlavním pelotonem, bude čekat cílová páska po uběhnutí přibližně 2500 metrů.

NEJRYCHLEJŠÍ ŠKOLNÍ TÝM

Hned od rána budou ale písčité cesty kolem příbramského Nového rybníka patřit nejmladší generaci sportovců. „Pro děti budeme mít připravené nejrůznější tratě - od 300 metrů pro nejmenší, až po tři kilometry pro dorostence. V loňském roce se na start postavilo celkem 157 dětí, téměř o pětinu více při meziročním srovnání,“ informoval Petr Švarc. Nejmladší běžci mají opět startovní zdarma a navíc se v cíli mohou těšit na sladkou odměnu, zaslouženou medaili a drobný dárek.

Příbramský půlmaraton láká ostřílené borce i novou generaci běžců a běžkyň.

Foto: Karolína Šejnová, Brdský běžecký pohár

Další možností, jak se organizátoři snaží podporit aktivní pohyb dětí, je závod školních štafet, které mohou být poskládané ze čtyřčlenných týmů nejen studentů, ale i kantorů. Rovněž star-

tovně v Poháru škol je zdarma. Vysokou kvalitu školních týmů prokázal v loňském ročníku tým Máme pod čepicí ve složení Vojtěch Novák, Tomáš Vašek, Daniel Kleindienst a Michal Švarc, kteří zaběhli nejrychlejší půlmaraton jako štafetový tým za 1.24, tedy ve skvělém průměrném tempu pod čtyři minuty na kilometr.

JE TO FAJN AKCE

Loňský sedmý ročník půlmaratonu v Příbrami v hlavní kategorii ovládl s přehledem Zdeněk Zeman z Blatné. Více než 21 kilometrů zdolal za 1 hodinu a 19 minut. Přijede letos triumf obhájit? „Pokud to okolnosti umožní, tak bych se určitě rád zúčastnil i ročníku 2023. Je to fajn akce,“ uvedl loni na adresu závodu Zdeněk Zeman - rovněž absolutní vítěz Brdského běžeckého poháru 2022.

V červnu má Brdský běžecký pohár, tedy seriál 30 závodů pro amatérské běžce ve středních Čechách, na programu ještě několik dalších zastávek. Po půlmaratonu v Příbrami mohou sportovci změřit síly na šestikilometrovém krosu v Jincích (v sobotu 17. června) nebo o týden později na devítikilometrovém závodu okolo Vraní skály u Zdic (v sobotu 24. června).

■ Lukáš Rozmajzl
Brdský běžecký pohár

Na hřišti to žije!

Příbramští sportovci a příbramské děti se opět setkávají při pravidelných čtvrtěčných trénincích v rámci projektu Na hřišti to žije! Rozpis tréninků je aktualizovaný až do září.

Venkovní cvičení jsou vždy pod dozorem trenérů jednotlivých klubů.

Foto: archiv

Oživení sportovních pláček a vzbuzení zájmu o pohybové aktivity mezi dětmi - to je spojení, které přináší projekt Na hřišti to žije! Stejně jako v minulých letech jednotlivými tréninky provázejí trenéři z příbramských sportovních klubů, a děti se tak

budou moci seznámit se základy jednotlivých sportů.

Letošní tréninky začaly v počátku května a budou pokračovat celý červen a převážnou část září. Děti mohou takto sportovat zdarma, a to vždy ve čtvrtek od 16.00 do 17.00.

DALŠÍ TRÉNINKY:

- 1. června:** Příbram Bobcats - americký fotbal; Nový rybník
- 8. června:** TJ Baník - volejbal, karate; kurty TJ Baník u ZŠ 28. října
- 15. června:** TJ Amasoma - softbal, BK Příbram 2000 - basketbal; Pod Svatou Horou
- 22. června:** SK Spartak - fotbal, Triatlon Příbram - triatlon; Ryneček
- 29. června:** TK Roja - tenis, Oxygen Příbram - aerobik; Ve Dvoře
- 7. září:** TTC Příbram - stolní tenis; ZŠ Školní
- 14. září:** TJ Sokol - gymnastika, SK Sporting - atletika; Drkolnov
- 21. září:** FAMK - malá kopaná, FBC Příbram - florbal; Na Cihelně

■ sdb

Projděme si Starou a Novou Živohošť

Před rokem 1954 vltavský vodák ze své kánoe nejprve uviděl vlevo pár roztroušených chalup, poté vysoko na skalisku zahlédl původem románský kostelík sv. Fabiána a sv. Šebestiána. Asi 20 metrů pod ním byla ve skále jeskyňka se soškou P. Marie, ke které se za zdar plavby před nebezpečnými Svatojánskými proudy modlili voraři.

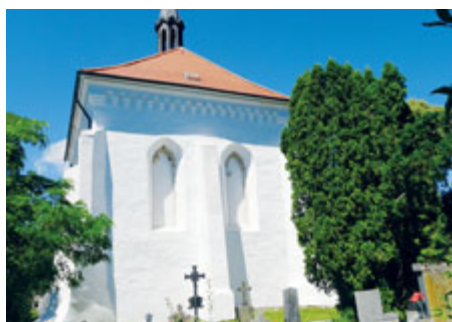

Stará Živohošť, přístaviště.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Na pravém břehu se mu pak vynořila větší část osady asi s 15 chalupami či malými statky ve strmém kopci, včetně slavné Rákosníkovy roubené plavecké hospody z roku 1617, kterou prý navštívil Alois Jirásek či Josef Suk (trám s leto počtem je nyní uložen v benešovském muzeu). Vlevo od kostelíka k vodě serpentinami sbíhala silnička, dole stálo několik stavení a přívoz, kousek po proudu dvoupatrový hotel Roušavý s terasou s výhledem na Vltavu.

Až na kostel, faru, školu, domek kostelníka, hřbitov a pár výše položených chalup na protějším břehu byla původní vltavská vesnice Živohošť, jejíž historie se píše od 11. století,

Kostel sv. Fabiána a sv. Šebestiána

bezohledně vystěhována a v červnu 1954 mizí pod hladinou slapské nádrže.

Na výše položené planině za kostelem se jako první staví hotel Sport (dnes Atlantida), pokračuje se dalšími rekreačními objekty a vzniká dnešní Stará Živohošť, jedno z největších rekreačních center u slapského jezera. K původním stavením či spíše jejich zbytkům se dnes do hlubin slapského jezera spouštějí potápěči. Ti také do zatopené jeskyňky pod kostelem asi v 13metrové hloubce umístili tzv. slapskou pannu, dívku s rukama za hlavou a rybím ocásem.

Později výše proti proudu vzniká na pravobřežní louce Nová Živohošť, dnes velké rekreační centrum s chatovou oblastí, kempy, penziony, restauracemi, tenisovými kurty, tobogánem, minigolfem, pláží a půjčovnami lodí. Poloostrov areálu ohraničuje nejen Vltava, ale také rozsáhlá zátoka potoka Mastník, sloužící jako kotviště.

U kostela ve Staré Živohošti, který rozhodně stojí za návštěvu, začíná větev evropské cyklotrasy EV7 Vltavská, na kterou navazuje síť dalších povltavských cyklotras, ráj rekreačních cyklistů. Začíná tu také naučná stezka Prof. PhDr. Františka Drtiny, povltavského patriota, vlastence, profesora filosofie a peda-

Výlet v kostce

Oblast: Povltaví
GPS start: Živohošť, kostel
 49.7576114N, 14.4230253E
Trasa: Živohošť kostel - Drtinova rozhledna
mapy.cz/s/fememojene
Vzdálenost: 3,9 km
Typ: pro pěší a cyklisty
Náročnost: nízká
Značení: po NS Prof. PhDr. Františka Drtiny
Zajímavosti: Drtinova rozhledna

gogiky na filosofické fakultě University Karlovy, žáka a dlouhodobého spolupracovníka T. G. Masaryka. Po ní se po 4 km dostaneme na vrch Besedná, kde stojí pěkná dřevěná Drtinova rozhledna, na niž jsme se podívali v jednom z předchozích článků.

■ Jaroslav Hodrment

Vzbouření na Hatích

Občas chodíme nevšimavě kolem něčeho, co má zajímavou historii, protože povědomí o tom už dávno odvál čas. Jedním z takových objektů jsou třeba příbramské Hatě.

Kaplička na Hatích.

Foto: Věra Smolová

Slovo hatě v původním významu označuje zpevňující konstrukci z vrbového proutí, vybudovanou např. na okraji komunikace v mokřem a blátivém terénu. V měkké a vlhké půdě vrby snadno zakořenily, poměrně rychle rostly a daly se každoročně řezat. Z vrbového proutí se kromě košíkářského zboží pletly ploty a vrbová kůra se používala k léčení všelijakých neduhů.

Mezi vršky položenými jižně od Svaté Hory směrem k Brodu vedla cesta, nad níž se na táhlé vyvýšenině za vrcholem kopce zvaného tehdy Myšlodraz a dnes Padák už v 16. století nacházel pěkný hospodářský dvůr zvaný tehdy Vrbové Hatě právě podle vrb vysázených kolem malých rybníčků, které k němu patřily.

V místech, kde cestu od Příbrami k Jeruzalému křížovala stezka mezi poli, byl Štičí rybník. Z něj byla přiváděna voda do nádržky u mlýna, který stál pod Myšlodrazí. Odedávna patřival k haťskému dvoru. Ve vlastnictví dvora se v renesanční době vystřídalo několik příslušníků místní šlechty. Později se mu říkalo Sobolovy Hatě podle jména uhlířů, kteří se usadili vedle cesty a louky za dvorem nad silnicí k Milínu a kteří v okolí Myšlodraze pálili dřevěné uhlí pro příbramskou stříbrnou hut.

HORLIVÝ KATOLÍK A POUTNÍK

V červenci 1610 koupil dvůr v Sobolových Hatích s dědinami, loukami, rybníky, mlýnem pod Myšlodrazí a domem na jižní straně příbramského rynku (dnes čp. 144/I) za 3000 kop míšeňských rytíř Tobiáš Bechyně z Lažan († 1641). Po bitvě na Bílé hoře v listopadu 1620 byl obviněn, že se zúčastnil stavovského povstání, a konfiskační komisí byl v září 1623 odsouzen ke ztrátě třetiny svého jmění. Nakonec se dokázal téměř ze všeho vyvinout jako trest zaplatil jen 50 zl. Stal

se horlivým katolíkem a poutníkem na Svatou Horu. Zemřel v roce 1641 a jeho majetek zdědila dcera Anna Alena, provdaná za Jana Vojtěcha hraběte Vratislava z Mitrovic a na Korkyni, syna známého cestovatele do Cařihradu - Václava Vratislava z Mitrovic. Jako jediná z Tobiášových pěti dětí se totiž dožila konce třicetileté války. Dům v Příbrami obyvatelný byl, dvůr na Hatích a jeho mlýn však za války zpustly. Na Hatích nebyla žádná obdělávaná pole, jen 60 strychů (17 ha) porostlin. Nechoval se tam ani žádný dobytek.

Manželům Vratislavovým se narodil syn Václav, který v září 1650 ve věku dvou let vážně onemocněl. Jeho těhotná matka Anna Alena se kajícně vydala pěšky na Svatou Horu. Chlapec se uzdravil a jeho rodiče tento zázrak přičítali přímluvě Panny Marie Svatohorské.

Její m cítelem byl také Annin švagr Jiří Maximilián Vratislav z Mitrovic. Svaté Hoře daroval na její potřeby 300 zlatých, které měl vyplatit z jeho otcovského podílu jeho bratr Jan Vojtěch hrabě Vratislav z Mitrovic. Na úhradu této nadace přenechala Anna Alena Vratislavová Svaté Hoře 13. dubna 1663 právě dvůr Sobolovy Hatě. Svaté Hoře hodně přidala, protože jen polnosti dvora měly hodnotu 1200 zlatých. Tehdy k němu náleželo i s poli koupenými jezuiti o dva roky dříve 177 strychů (51 ha) polí, na 29 vozů luk a rybníček na 10 kop násady.

Začátkem 70. let postavili jezuité na Hatích novou chalupu a u ní ovčinec pro 500 ovcí. Pronajali si od příbramské obce Štičí rybník a jako zástavu získali sousední Skalického čili Tucharovský rybníček. Oba rybníky dali vyčistit a jejich chatrné hráze zpevnit a zvýšit. Tucharovskému rybníčku se začalo říkat Jezuitský a svatohorský superior pod ním nechal udělat haltýře. Následně dali jezuité zpevnit cestu u Hatí, aby po ní mohly jezdit vozy. S další blátivou cestou k prvnímu, největšímu rybníku byly potíže, a tak od Hatí počínaje zřídili můstky z trámů. Když ale viděli, jaké nesnáze odvádění vody pod tímto rybníkem přináší, zase od nich upustili.

Z jednoho haťského pole udělali chmelnici a nasázeli tam sazenice přinesené z různých míst, u dvora postavili další chalupu a stodolu. Ve dvoře měli vlastní poddané, kteří pod jejich dohledem pracovali za plat, protože neměli vyměřené žádné roboty. Dvůr poskytoval Svaté Hoře přes sto let

Slovo hatě v původním významu označuje zpevňující konstrukci z vrbového proutí.

dobré hospodářské zázemí a roku 1771 měl cenu 5850 zl. rýnských. Tehdy se mu dokonce vyhnula epidemie dobytčího moru, která v Příbrami řádila.

Po zrušení jezuitského řádu v roce 1773 byla za účelem převzetí jezuitského jmění v Čechách ve prospěch studijního fondu zřízena při zemské vládě na pět let komise. V červnu 1775 měla proběhnout dražba obou svatohorských dvorů (druhý byl pod Svatou Horou), ale probošt Jáchym Čejka z Olbramovic prosadil, že byly prohlášeny za nadační jmění chrámu Panny Marie a vyloučeny ze zabaveného jmění jezuitů.

V důsledku zhoršujících se životních podmínek poddaných na venkově tehdy královna Marie Terezie po poradě se svým synem a císařem Josefem II. rozhodla o provedení částečné pozemkové reformy. Tato takzvaná raabizace čili aboliční raabovská soustava byla dílem rakouského ekonoma a dvorního rady Františka Antonína Raaba (1722-1783). Navrhl, aby vrchnost zmírnila poddaným povinnosti včetně roboty, rozdělila mezi ně poplužní pozemky a prodala jim dvorská stavení a dobytek pod podmínkou, že za všechny své dosavadní důchody ve formě peněžitých nebo i naturálních dávek získá úplnou náhradu. Cílem reformy bylo zlepšit zemědělskou výrobu a poskytnout venkovskému obyvatelstvu lepší zdroj obživy. Poddaní měli nově získané pozemky převzít do dědičného nájmu a stát se emfiteuty (dědičnými nájemci). Stávající vrchnostenské velkostatky se měly rozdělit na malá hospodářství, jejichž přibližná velikost šesti hektarů měla odpovídat potřebám jedné rodiny. Nově vzniklá poddanská hospodářství se nazývala familie a jejich hospodářům se říkalo familianti.

Nejprve byla reforma úspěšně vyzkoušena roku 1775 na dvou zkonfiskovaných panstvích jezuitského řádu a v březnu 1777 bylo vydáno definitivní rozhodnutí o provedení raabizace na jeho dalších statcích.

POZEMKY PRO PILNÉ LIDI

Čeď a služebníci z hospodářství, vesměs svatohorští poddaní, si nárokovali svatohorské pozemky a chtěli je rozdělit. Když přijel na Svatou Horu komisař - baron Engelschall, prosili ho, aby jim pozemky přidělil. Komisař odjel s tím, že až se vrátí, pozemky jim odevzdá. Ve Vídni však zemřel a 2. října 1777 přišel přísežný zeměměřič. Změřil i oba dvory a předal je do nájmu proboštovi. Čejka uzavřel pachtovní smlouvu s královským krajským berounským úřadem 19. 11. 1777 a zavázal se, že bude ročně platit čtyři procenta z odhadní ceny dvora. Žadatelé se obrátili na krajský úřad, aby jim vymohl odevzdání pozemků na proboštovi. Krajský úřad je ale odkázal přímo na probošta, který jejich požadavky odmítl a dva své služebníky - bratry Jana a Martina Dupačovy - propustil ze služby. Ti se 3. října 1781 obrátili se svou žádostí na samotného císaře Josefa II. a postupně se k nim přidali i další. Císařská kancelář je znovu odkázala na probošta. Ten si v únoru 1782 zavolal pouze dva z nich - Jana

Den otevřených dveří v archivu

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram pořádají ve čtvrtek 8. června Den otevřených dveří, který se koná v rámci celorepublikových oslav Mezinárodního dne archivů. Od 9.00 do 19.00 si můžete v badatelně prohlédnout archívalie, které slouží jako podklady pro vytvoření rodokmenu. Od 17.30 lze navštívit přednášku Věry Smolové na téma Osud rodiny Jana Blažeje Santiniho-Aichela na Příbramsku. Koná se k příležitosti letošních celoročních oslav 300. výročí úmrtí tohoto architekta. Místo v přednáškovém sále je třeba rezervovat na tel. 311 000 701 nebo e-mailu soka-pribram@soapraha.cz.

Mapa Hatí, 2023. Dům 524, hájovna 520.

Mapový podklad: mapy.cz

Dupače a Karla Hlávku - a dal jim přečíst císařské rozhodnutí, že jim není povinen dát žádné pozemky. Žadatelé v srpnu podali krajskému úřadu společnou žádost o zprostředkování, aby jim byly požadované pozemky dány do nájmu s tím, že probošt je užívá neoprávněně a má i dost jiných příjmů. Krajský úřad jim nevyhověl a odkázal je na c. k. komorní generální direkcí. Žadatelé poslechli a v srpnu uvedli, že je probošt za trest propustil, takže jsou bez chleba, a že by z pozemků dávali proboštovi nájem. Odpovědi se zřejmě nedočkali. Podle dekretu z 10. února 1783 mělo být raabizováno asi 105 komorních a někdejších jezuitských panství ve správě státu.

V červnu 1783 byl probošt Čejka vyzván, aby se ohledně dvorů vyjádřil. Dvorní komisi vysvětlil, že potřebuje vydržovat koňský potah, že dvory nejsou dominikální a nejsou s nimi spojeny žádné roboty, hospodářství obstarával šafář. Gubernium mu 28. června oznámilo, že oba dvory mají být rozděleny a propachtovány. Probošt se odvolal, ale v březnu 1784 dostal nařízení ponechat Svaté Hoře pozemky jen pro vlastní potřebu a odvádět z nich povinné dávky. Ostatní pozemky se měly rozdělit těm, kteří se obrátili na císaře, pokud jsou to pilní lidé. Zajímavé jsou názvy hatských pozemků určených k rozdělení: Nad pohodným (pohodnice stojí dodnes), U ovčína, U hrušky, U lesíka, Poplovo pole, Za ratejnou, Za loukou, U Rybníčka a čtyři pozemky proti dobršským polím.

Probošt v květnu 1784 ale navrhl, aby byl aspoň dvůr Hatě propachtován jako celek. V červnu se konala komise, při které se ukázalo, že stávajícím žadatelům z řad nádeníků a podruhů bez vlastních domků se činže zdála moc vysoká, protože byli chudí a nemohli zaručit její placení hypotékou ani složení půlroční činže předem. Uplynuly čtyři měsíce, žádný jiný žadatel z řad svatohorských pracovníků se o pacht nepřihlásil. Příbramský dvůr byl zatím odevzdán proboštovi. Žadatelé hned podali c. k. dvorní komisi žádost o pacht obou dvorců, ale uvedli do ní mnoho lží, a komise ji zamítla. A tak se opět obrátili na císaře Josefa II. a ten jejich žádost poslal zpátky proboštovi, aby se k ní vyjádřil. Probošt trval na svém, že nemohou poskytnout žádnou záruku. Císaři napsal, že se odváží na Jeho Veličenstvo se svými nemotornými a nepravdivými výklady obrátit již několikrát, a tak prosil, aby těmto umíněným a nepokojným lidem byla jejich opovázlivost pro budoucnost zakázána.

Dvůr Hatě probošt Čejka v říjnu 1784 pronajal příbramskému měšťanovi Františku Eberlovi, kterému ale bylo napřed odňato 17 měř polí, které byly rozděleny dalším nájemcům. Příbramský dvůr rozparcelován byl, probošt si z něj ale mohl pronajmout část (dosud vlastních) pozemků pro potřebu Svaté Hory. V prosinci 1786 byly prodány ve veřejné dražbě z obou dvorů veškeré zásoby obilí, koně, hovězí, vepřový a ovčí dobytek, drůbež, hospodářské nářadí, píce a palivové dříví a mlýn s Jezuitským, nyní Svatohorským rybníkem. K hatskému dvoru tehdy patřilo několik budov, stará pastouška a nádržka pro ryby. F. Eberle dohospodařil na Hatích po pěti letech a dvůr převzal další nájemce.

Jako jediná z pěti dětí se dožila konce třicetileté války.

MILÉ PŘEKVAPENÍ PRO KOLEMJDOUCÍ

Výnosem ministerstva vnitra z 27. června 1849 se stali emfyteuti plnými vlastníky emfyteutických pozemků a měli za ně jako náhradu zaplatit bývalému majiteli určitý poplatek. V roce 1851 proběhlo vyrovnání s nájemcem Hatí Ignácem Goppoldem z Lobsdorfu, který dlužil na nájmu 659 zl. 10 $\frac{3}{4}$ kr. Roku 1895 byl dvůr na Hatích prodán v dražbě za 32 000 Janu Kasalickému, majiteli domu v Praze. Pozůstatky hospodářského účelu jsou na fasádě dlouhé budovy směrem k cestě kolem plotu bývalého dvora dosud patrné. A na nejvyšším místě této cesty čeká za plotem na kolemjdoucí milé překvapení - opravená kaplička s prejzovou stříškou a křížkem a se zasklenou kopíí Panny Marie Svatohorské. Bůhví, jak dlouho už tu stojí.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze - SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

4. června 1983

Proběhlo slavnostní zahájení Rallye Příbram, součásti mistrovství ČSSR. Soutěž pořádal Autoklub Svazarmu Příbram. Trať měla délku 450 km. Soutěž končila 5. června. Součástí programu byla výstava závodních motorových vozidel s exponáty zapůjčenými z muzea v Mladé Boleslavi na otevřené ploše zimního stadionu. Na trať vyjelo 93 posádek. Vítězem se stal příbramský jezdec Václav Blahna.

6. června 1913

Na mimořádné valné hromadě příbramského odboru Klubu českých turistů byl čestným členem jmenován dvorní rada Dr. Josef Hrabák.

10. června 1833

V Milostíně u Rakovníka se narodil příbramský děkan Antonín Vojáček.

12. června 1893

Na Svatou Horu zavítala rakouská arcivévodkyně Marie Josefa Saská, matka posledního rakouského císaře Karla I. Po vykonání pobožnosti si prohlédla svatohorské památky.

15. června 1933

V noci na 15. června došlo ve Zdaboři k vyloupení statku. Neznámí pachatelé odnesli peřiny, šatstvo a pánské jízdní kolo. Členové četnického sboru nasadili na pátrání služebního psa, který je vedl od statku lesem k polní pěšině. Zastavil se u nenápadného cikánského (výraz používaný v dobovém tisku) znamení dvou smrkových větviček zatěžkaných kamenem. Větvičky ukazovaly k žitnému poli, kde četnictvo objevilo odcizené kolo v hodnotě 800 korun.

20.–23. června 1963

V Příbrami se konala II. olympiáda mládeže. Kolem 1200 účastníků z celého okresu soutěžilo v košíkové, vybíjené, odbíjené, házené, kopané či lehké atletice.

25. června 1863

Novým starostou města Příbram byl zvolen kupec a poštovní Karel Hail.

27. června 1883

V kostele svatého Jakuba Většího byl odstraněn kámen před mřížkou uprostřed lodi, zakrývající vchod do krypty pod kostelem. Místo něho měly být položeny dlaždice, aby podlaha získala jednotný vzhled. Při té příležitosti proběhla obhlídka prostor krypty a stavu rakví v ní uložených.

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Jak podpořit cestovní ruch v Příbrami a okolí

V hlavním tématu tohoto vydání se věnujeme cestovnímu ruchu. Jednotlivým zastupitelským klubům položila redakce Kahanu následující otázku: „Jak by mělo město podporovat cestovní ruch v Příbrami a okolí? Kde vidíte největší příležitosti i rezervy?“ Uvádíme odpovědi zastupitelských klubů, které na otázku zareagovaly, a to v abecedním pořadí od Z k A.

Cílem je udržet turisty v regionu co nejdéle.

Foto: Turistická oblast Brdy a Podbrdsko

SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Naše krásné město Příbram má bezesporu jednu velkou výhodu, a sice že se nachází nedařleko našeho hlavního města. Přijet z Prahy do Příbrami i opačně zabere necelou hodinku času. Podle našeho názoru by měla být i cílená reklama v Praze a v okolí Prahy zaměřena na to, co vše město Příbram může nabídnout nejen v souvislosti s historickými památkami, ale i s dalším využitím v blízkém okolí (např. Brdy). Město vydalo nové video ohledně toho, co stojí za návštěvu Příbrami. Video reklama byla skvělý nápad. Určitě by stálo za to zmínit, co dalšího se poblíž kromě Brd nachází. Jedná se o další významné skvosty města. Jsou to např. přírodní lokality, v blízkosti Svaté Hory máme v poslední době často zmiňovanou mokřadní Fantovu louku. SPD podporuje změnit územní plán části louky tak, aby byla považována za chráněné maloplošné území, čímž by došlo k zákonné ochraně tohoto místa a nesmělo by se zde stavět. Město Příbram by tak mohlo z Fantovy louky učinit další chloubu města. Dala by se zde zřídit naučná stezka, která povede ze Svaté Hory na Fantovu louku. Turisté jistě ocení spojení památek a přírody. Jelikož město Příbram bylo dříve hornické město, máme zde i hornické muzeum a doly, v nichž je možné cestovat hornickým vláčkem. V blízkosti hornického muzea je krásná procházka kolem říčky Litavky, o kterou se pravidelně starají místní rybáři. Poměrně blízko to máme i k Vltavě. Taková přehrada Orlík zcela jistě stojí za návštěvu, kterou je možné spojit s následnou projíždkou parníkem po Orlické nádrži k zámku Orlík a dále až k hradu Zvíkov.

Co se týče centra, tak je nám líto, že Pražská ulice pomalu, ale jistě „uvadá“. Jediné, co je tam pro turisty zajímavého, je informační středisko. Pražskou ulici by bylo vhodné oživit a představit více Příbramsko. Jako Středočeský kraj jsme největším krajem v ČR, zejména zabývající se zemědělstvím, a ani okres Příbram není výjimka. Lokální pěstitelé a produ-

centi by zde mohli prodávat své výrobky. Ano, již teď je mohou prodávat na farmářských trzích, ale ty se konají dvakrát do měsíce na Dvořákově nábřeží. Bylo by i vhodné, aby se trhy konající na náměstí T. G. Masaryka více využívaly tematicky (nejen textil a oděvy). Taktéž na Novém rybníku by se mohly častěji konat kulturní či sportovní akce a řádně inzerovat možnost ubytování v nových chatkách nebo na parkovišti pro obytné vozy a přívěsy. Reklama by se mohla také více v regionu zaměřit na propagaci Divadla A. Dvořáka, kde se hrají skvělá představení.

Co doporučit? Více reklam po Praze v MHD, PID nebo ve vlacích, na webu města, jednoduché plakáty s QR kódem, který by odkazoval na seznam památek s možnostmi kulturního či turistického využití Příbrami a okolí. K tomu by bylo vhodné využívat současně sociálních sítí, kde není placená reklama tak drahá. Věnovat maximální péči na zdokonalení „smart city“. Bylo by dobré více spolupracovat s restauracemi, hotely a penziony v Příbrami a okolí. Vlivem nízké návštěvnosti mohou klesat tržby, což může s sebou přinést další negativní sociální dopady, např. ztráty a rušení několika pracovních míst.

SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Jako Spojenci nevnímáme cestovní ruch jako oblast vymezenou pouze katastrofem naší obce. Vycházíme mimo jiné z dat platných pro celý Středočeský kraj, resp. součtu za jednotlivé jeho regiony. Z těch obecně vyplývá, že například v prvním čtvrtletí roku 2023 se meziročně zvýšil počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních o 46 %, počet přenocování byl vyšší o 37 %. Počet hostů i přenocování se vrátil nad úroveň dosahovanou v předcovidovém období a zároveň byl nejvyšší od roku 2012. V celorepublikovém srovnání byl druhý nejvyšší nárůst počtu hostů a třetí nejvyšší vzestup počtu pře-

nocování právě ve Středočeském kraji. Tuzemští hosté tvořili více než 78 % klientely ubytovacích zařízení. Zahraniční návštěvníci přijížděli nejčastěji z Německa a Slovenska.

Čísla platná pro celý kraj do značné míry platí i pro náš region. V kraji operuje celkem deset tzv. destinačních agentur podporujících právě cestovní ruch - u nás konkrétně je to Turistická oblast Brdy a Podbrdsko (více o ní zjistíte na webu brdyapodbrdsko.cz). Tato organizace stojí např. za označením asi 200 km cyklostezek v Brdech. Dlouhodobě platí, že právě Brdy jsou - vedle Hornického muzea Příbram a Svaté Hory - největším lákadlem výletníků směřujících do naší lokality.

A tady vidíme největší příležitost, zejména pro místní podnikatele. Podle dostupných údajů u nás v roce 2022 utratil český výletník (jednodenní návštěvník) 600 korun a zahraniční dokonce 1200 korun denně. Vnímáme, že hlavně „pražští výletníci“ nezůstávají v našem městě, jež je jednou z bran do atraktivních Brd, přes noc, ale kromě vzdálenosti od hlavního města je k tomu nemotivuje ani nabídka ubytování a služeb v našem městě. Podpora vytváření nových pracovních míst a rozvoj podnikatelského prostředí ve službách souvisejících s cestovním ruchem by proto měly patřit mezi strategické cíle Příbrami.

OBČANSKÁ DEMOKRATICKÁ STRANA

Když se jinde v Česku řekne Příbram, většina lidí reaguje Brdy a Svatá Hora. Někdo ještě hlásí Památník Vojna či Hornické muzeum Příbram. Jak motivujeme turisty, kteří sem přijedou, aby se vraceli a utráceli peníze za služby v našem městě? Když se zeptám umělé inteligence na Příbram, tak mi odpoví: město mezi Prahou a Plzní. Jako vážně nemáme na víc? Podívejme se na Svatou Horu. Turisté zaplatí parkovné, ale že by bylo návštěvníků Svaté Hory plné město - ten pocit z toho bohužel nemáme. Ani opačně to není tak, že by turisté jeli do Příbrami, aby pak vyjeli na Svatou. Rádi bychom potkali nějakého příbramského podnikatele, který by měl své podnikání postavené na službách pro turisty ze Svaté Hory. Na Svaté Hoře prostě musí být živo častěji než jen v září na Šalmaji. Potenciál na to určitě má, jinak to bude stále sterilní památka, která turisty do města nepřitáhne.

Brdy mají velké kouzlo v tom, že musíme auta nechat okolo lesa a do lesa jít třeba po vlastních. Kde jinde najdete síť skvělých cyklostezek bez aut? A jak lákáme návštěvníky do Brd? Turisto, najdi si nějakou lesní cestu, kde necháš auto, postarej se sám. Takže o víkendech v sezoně jsou všechny cesty obsypané auty a nikdo z místních z toho nic moc nemá. Turista přijede autem, nechá ho někde v lese, sedne na kolo, projede se, možná si dá pivo a zmizí zpět domů. Všechny obce na okraji lesa mají velkou šanci přitáhnout turisty, jen je třeba nabídnout i nějaké služby na oplátku.

V mnoha jiných rekreačních oblastech jsou placená nebo neplacená parkoviště pro návštěvníky hor, aby měli důvod se vracet. Turista má kde nechat bez obav auto. A když jsou návštěvníci na jednom místě, mohou jim místní podnikatelé nabídnout další služby.

Už dlouho si říkáme při pohledu na kolony Pražanů, kteří jedou každý víkend na Šumavu, že jednou pochopí, že už ve třetině cesty mají stejné, nebo lepší podmínky pro svůj výlet či dovolenou. Pomalu se to zlepšuje. Ve většině vesnic kolem Příbrami rostou penziony a další služby pro návštěvníky, ale jedna věc je vybudovat ubytování a druhá věc je celková infrastruktura pro turistiku v regionu.

A poslední věc: Máme tady ty naše haldy. Asi bychom na ně měli začít být pyšní, protože tady s námi zůstanou. Co takhle naučná stezka od haldy k haldě - kdy vznikla, co obsahuje, projekce toho, jak bude vypadat za dalších 30 let? A možná než snít o rozebírání raději začít intenzivněji ozeleňovat a pomoci přírodě.

ANO 2011

Podpora cestovního ruchu v našem městě i jeho okolí se může rozdělit na několik součástí. Předně jde o vytváření podmínek pro rozvoj infrastruktury a služeb cestovního ruchu. Do toho pochopitelně patří i zlepšování dopravní dostupnosti a přístupnosti turistických cílů. Příkladem toho budiž zavedení sezonní turis-

tické linky, která kromě turistických atrakтивit ve městě obsluhuje i nástupní místa do Brd.

V rámci podpory turismu se daří spolupracovat a propojovat s více subjekty v dané branži fungujícími. Jde jak o provozovatele místních turistických atrakтивit (třeba Svatá Hora nebo Hornické muzeum Příbram), tak se soukromým sektorem, do kterého patří zejména poskytovatelé stravovacích a ubytovacích služeb. V rámci širšího regionu je vynikajícím nástrojem i spolupráce s Turistickou oblastí Brdy a Podbrdsko, jejíž je Příbram zakládajícím členem.

Nedílnou součástí úspěchu je propagace a komunikace. Obzvláště v naší době je důležité pracovat na výborném vizuálním marketingu a na budování dobrého image Příbrami jako zajímavé destinace. Fungují nám kanály na sociálních sítích Facebook, Instagram, jejichž dosah a návštěvnost jsou rok od roku vyšší.

Jednoznačnou příležitostí pro podporu cestovního ruchu je vytváření podmínek a předpokladů pro to, aby zde návštěvníci trávili více času. Je rozhodně žádoucí, aby zde turisté nacházeli důvody pro setrvání, ubytování se. Jen velmi pomalu se daří zvyšovat počet takových návštěvníků. Blízkost hlavního města a slušné vnitrostátní spojení nám v tomto úplně nehraje do karet. Jako příležitost zde vidíme propojení turistických atrakтивit se zajímavým kulturním a společenským životem našeho města. Musíme si uvědomit to, že kulturní či

zábavné akce nepořádáme jen pro občany města, ale také pro jeho návštěvníky.

I u podpory turismu je hlavním rizikem nedostatek financí. Projekty cestovního ruchu ne vždy hrají prim v rámci politických rozhodnutí při rozdělování peněz. Prostředky primárně musí jít do budování infrastruktury a do podpory budování atraktivního image města a regionu. Často se bohužel stává, že se rozpočtové položky týkající se cestovního ruchu upozadí ve prospěch jiných. Prostředky na cestovní ruch v drtivé většině pocházejí z veřejných peněz. Participace soukromého sektoru zatím není tak velká, jak by bylo zapotřebí.

Určitým problémem je i zatím malá ubytovací kapacita ve městě a v jeho okolí. Zde máme na mysli hlavně ubytování více osob naráz např. v případě konání velkých akcí. Naštěstí dochází k postupnému budování hotelů a penzionů jak ve městě, tak například v blízkosti nástupních míst do Brd.

Cestovní ruch se snažíme podporovat. Hledáme stále nové a vhodnější cesty k tomu, jak do našeho regionu přivést návštěvníky a jak je přesvědčit, že vracet se k nám je dobrý nápad.

■ **Rubriku zpracoval:**
Stanislav D. Břeň

inzerce

LESNÍ DIVADLO

skalka

2023

<p>21. 6. 2023 LIMONÁDOVÝ JOE Divadelní představení</p>	<p>9. 7. 2023 KRYŠÁCI Divadelní představení pro děti</p>	<p>18. 8. 2023 KAREL PLÍHAL Hudební vystoupení</p>
<p>24. 6. 2023 FESTIVAL KAHAN Hudebně divadelní festival</p>	<p>14. 7. 2023 CAVEMAN Divadelní představení</p>	<p>19. 8. 2023 CAVEMAN Divadelní představení</p>
<p>26. 6. 2023 BALADA PRO BANDITU Divadelní představení</p>	<p>6. 8. 2023 O VČELÍCH MEDVÍDCÍCH Divadelní představení pro děti</p>	<p>26. 8. 2023 BALADA PRO BANDITU Divadelní představení</p>
<p>3.–7. 7. 2023 OBECNĚ PROSPĚŠNÁ STRAŠIDLA Divadelní představení</p>	<p>12.–13. 8. 2023 DIVADLO ZA VODOU MISE NA MARS Divadelní představení</p>	<p>31. 8. 2023 FIGAROVA SVATBA Divadelní představení</p>

Značka programu Vyhrazena.

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

VÍCE INFORMACÍ KULTURA.PRIBRAM.EU

Baráčníci: České dějiny mají hluboký význam

Baráčníci se řadí mezi nejstarší národopisné spolky na území českého státu. U nás v Příbrami máme Baráčníky „Škvřňov“ 93 let a „Třemošná“ na Březových Horách 90 let. Dne 18. února 2023 se na Březových Horách konalo župní sezení Baráčníků, na kterém bylo vzpomenu důležité epochy českých dějin a významné události našeho národa.

Dne 16. května jsme si připomněli výročí, kdy za radostného vzrušení a sepjetí všeho českého národa i za velikých a nezapomenutelných slavností byl položen základní kámen k Národnímu divadlu. O založení stálého českého divadla usilovali čeští vlastenci již před rokem 1848. Duší těchto snah byl především Josef Kajetán Tyl. Byl předním hlasatelem názoru, že takové divadlo musí patřit celému národu a sloužit jeho kulturnímu povznesení.

Co obtíží a překážek bylo nutno překonat. Jak píše Jan Neruda v Národních listech: „*Náš národ nikdy nezískal nic darem, vše si musel vybojovat, i to divadlo.*“ Prali jsme se doslova o každou cihlu

- vždyť o základní kameny musel Neruda svést prudkou polemiku s německými novinami. Magistrát též dělal potíže s místem pro divadlo. A teď konečně se kladou základy k vytoženému Národnímu divadlu tam nad stříbropěnnou Vltavou.

Dnes 16. května 1868 v časných ranních hodinách se řadil na louce za Karlínem slavnostní průvod a pak se ubíral přes Karlín, Poříčí a Příkopy. Domy byly ověněny a ozdobeny prapory, pražské ulice se pestřily malebnými kroji, všech vrstev účastníků, všichni s radostí spěchali k staveništi Národního divadla. První základy tvořily balvany z památných míst Českých zemí. Byly

dovezeny kameny z hory Řípu, Blaníku, kde prý spí rytíři a očekávají den, kdy bude Čechům nejhůře, aby je vysvobodili, a i z jiných památných míst. První kámen došel z Radhoště. Byl ozdoben ohromným věncem z lesních květin radhoštěských a provázen četnými spolky, studenty a množstvím jásajícího lidu.

Na staveništi promluvil k zástupům staříčků dějepisec František Palacký: „*Z památného Radhoště odevzdávají nám z útroby mohutné hory vytesaný kámen jako příspěvek k svatyni budované pro zvelebení umění a zvelebení srdce i života našeho národního. Přijměte jej na důkaz pravdy, že Morava i Čechy jako vždy byly, tak i nadále zůstanou zeměmi spojenými a Čechové vždy zůstanou jedním národem, jedním tělem a jednou duší. Buďte jisti, že kyne našemu národu utěšenější budoucnost, než byla nedávná jeho minulost.*“

Na ověněním kameni z Řípu byl nápis: „*Že Řípu Čech svůj domov vzal, na Bílé Hoře dokonal, v matičce Praze z mrtvých vstal.*“ Lid se ke kameni tlačil, dotýkal se ho a hladil. S nadšením byly pozdraveny též kameny z jiných památných míst. Jásoť a nadšení nebraly konce. Haléř k haléři bylo třeba sbírat. Dlouho a vytrvale po celé vlasti (13 let).

Nejkrásnější dílo české architektury 19. století podle plánů architekta Zítka bylo ze sbírek celého národa konečně dokončeno a 12. srpna 1881 sotva dokončeno vyhořelo. Lidé plakali, ale zároveň zvedli hlavu a ukázali, co Češi dovevou. To, co se tehdy dělo s českým národem, krásně vystihl Jaroslav Vrchlický: „*Ten žár, jímž jeho roztavena krása nám šlehl v duše, lhotejností masku strh s nich a ozářil tam poklad - lásku, již opět velké dílo zbudujeme jen vlastní silou, proto jen, že chceme!*“ Stačilo několik týdnů, aby sebrali dost peněz na jeho obnovu. 18. listopadu 1883 bylo Národní divadlo znovu otevřeno. Zlatá naše kaplička se pyšně pne nad Vltavou.

Z lásky a národního nadšení vznikla a lásce k národu učila. Tam zněla prorocká slova Libušina, tam prudce bušila srdce a slzy kanuly z očí. „*Národ se dočkal českého divadla.*“ Byla to jednota srdce, jednota lásky ke své milované vlasti.

Uvědomme si, že žádný jiný národ toto nedokázal. Kéž i nám je dáno té jednoty srdce, více odvahy a statečnosti. Nenechme si podřítat kořeny, z kterých jsme vyrostli, to platí vždy a v každé době. Vlastenec je ten, kdo dává najvevo úctu a lásku ke své vlasti a přináší svůj osobní vklad do jejího zvelebení a je ochoten pro ni i něco obětovat.

POMLUCKY: RATEL, YE, ENEMA, ITEM	TÉMÉR	DÁVAT PÁČKAM	1 DÍL TAJENKY	◆	ZKR. NAŠÍ MĚNY	SLOVEN REKA	INDIÁN	BICI HUDEBNÍ NASTROJ	◆	SPZ REGGIO CAL (ITALIE)	AUSTR. SIDLO	2 DÍL TAJENKY	ALENČIN	KOSÍ MLADÉ
HLAS HADA				TLACH					PRASEČÍ ČUMÁK					
POHYB KYVADLA				BRODIVÍ PTÁČI PULZY					VIOLON-CELLO VELKÝ ŠTERPÍ PTÁK					
PŘEDSTAVENÝ KLÁŠTERA					ANGL. DÉLKOVÁ MÍRA NARIKAT					NĚM. ANYZ VTEKÁNÍ				
MEDOJED KAPSKÝ						ŽÍŽALA ZNAČKA SYRA					ANGLICKY JEDNA NEMOC RTU			
MALÝ SVÁZEK (SLÁMY)							VODNÍ ROSTLINA MALÝ RET						CHOROBA ZPUSOBENÁ VIREM HIV	PŘÁT SI
◆	BOTA	DIVADLO (ZAST) VÁNOČNÍ RYBA						ALARM OPUCH-LINA						
ORGÁN ZRAKU				UKAZOVACÍ ZÁJEMENO PALIVA POCHUTINA					MAŘIT ÚDĚL					
ANGL. BANKA					ŘEŠETO ROVNĚŽ (Z LAT.)					ČERVENÍ OSEC U PRAHY				
VAMPÝŘI						ŠIKMO NĚMECKY VZDY				NĚM. VYCHOD USEKNOUTI (KNÍŽ.)				
VYDÁVATÍ BRUČÍVÝ ZVUK (O PSECH)							POHLED SBÍRKY FOTOGRAFII						VÝPLŇ OKEN	ELEMEN-TARNÍ ČÁSTICE
◆	PĚL HRÁDKA	KLYSTYR ANGL. ZKR. IZRAELE						DODA-TEČNÝ TISK DĚDNA						
ŠMIK				ŘÍMSKÝCH 2055 ZN. AMERICIA					MALÝ VODNÍ TOK TU MÁŠ					
ČÍSLICE OSM					ČESKÝ TV MODERÁTOR					SLOVEN TĚLO				
KOSTEL					PLEMENO					IKONICKÝ ZNAK				

Vážený čtenáři, přinášíme vám pranostiku na červen. Tajenka ze zpravodaje 5/2023: Na svatého Floriána otvírá se pastvin brána. Knihu vyhrává Jiřina Wernerová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@prijram.eu. Čtenáři/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako desátá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

■ Miloslava Hejnová
OB Příbram

JEDNACÍ SÁL, NÁM. T. G. MASARYKA 121

19. 6. 16.00 Zasedání ZM Příbram

BŘEZOVÉ HORY

1. a 2. 7. Prokopská pouť

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

3. a 17. 6. 8.00–12.00 Farmářské trhy
10. 6. 10.00–22.00 Oslavy 100 let založení MO ČRS Příbram

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

25. 6. 16.00 Eva a Vašek (koncert)

NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU

2. 6. 10.00–16.00 Adra dětský den

HAILOVA/PIVOVARSKÁ ULICE

6. 6. 14.00 Setkání u stromu Olgy Havlové u příležitosti jejich nedožitých 90. narozenin

NOVÝ RYBNÍK

1. 6. 14.00–18.00 Kouzelný Den dětí
1. 6. 15.00 Slavnostní otevření nových chatek a stání pro obytné vozy
10. 6. 10.00–17.00 Alkafest
18. 6. 10.00–17.00 Novák Fest
29. 6. 17.00–19.00 Cesta za pohádkou

LETNÍ KINO

14. 6. Díky! Fest (pro dárce krve, zaměstnance ONP a složky IZS)
30. 6. Chinaski (koncert)

MĚSTO PŘÍBRAM

22.–25. 6. Odraz – studentský festival mladé a nevyklé kultury

DŮL MARIE

2. 6. 20.00 Koncert skupin It a Eviwatt

KOSTELY V PŘÍBRAMI

2. 6. Noc kostelů

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

1. 6. 19.00 Slavnostní závěr 54. ročníku HFAD
5. 6. 19.00 Lháři
7. 6. 19.00 Radůza s kapelou
14. 6. 17.30 Spojení tancem XI.
28. 6. 19.00 Slavné detektivky

DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA

8. 6. 19.00 Figaro
9. 6. 19.00 Figaro
12. 6. 10.00 Figaro
14. 6. 19.00 Figaro
19. 6. 16.00 Chvála bláznovství
25. 6. 17.00 Baletní střípky IX.
27. 6. 17.00 Vlastníci (Jiří Havelka)

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

4. 6. 10.00 Míša Růžičková: Jedeme na safari
13. 6. 19.00 Techtle mechtle

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 6. 19.00 Villa Lucia
2. 6. 17.00 Spider Man: Napříč paralelními světy
2. 6. 20.00 Saint Seiya: Rytíři zvěrokruhu – Počátek
3. 6. 16.00 Malá mořská víla – 3D
3. 6. 19.00 Pappa mia!
4. 6. 16.00 Spider Man: Napříč paralelními světy

6. 6. 16.00 Invalida
6. 6. 19.00 Strážci Galaxie: Volume 3
8. 6. 19.00 Transformers: Probuzení monster
9. 6. 17.00 Suprákovi
9. 6. 20.00 Kostlivec
10. 6. 16.00 Malá mořská víla
10. 6. 19.00 Transformers: Probuzení monster – 3D
11. 6. 16.00 Villa Lucia

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

9. 6. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Janou Paulovou
12. 6. 19.00 Los Trumberos

LESNÍ DIVADLO SKALKA PODLEŠÍ

21. 6. 21.00 Limonádový Joe
24. 6. 13.30 Kahan Jana Balady 2023 - festival hudby a divadla
26. 6. 21.00 Balada pro banditu

KNIHOVNA JANA DRDY

6. 6. 17.00 Za léčivými bylinami. Komentovaná vycházka se Žofií Kláskovou
10. 6. 11.35 Klub HP: Pohodový letní výlet na rozhlednu Milada
12. 6. 16.30 Setkání genealogů
13. 6. 17.00 Není Myška jako Miška. Kouzelnická pohádka od Zalezlíků
20. 6. 17.00 Dějiny umění: Rokoko. Přednáška Jany Froňkové
20. 6. 18.00 Fenomén Bukowski v knihovně pod třešní
22. 6. 8.30 Brain & Breakfast. Inspirativní snídaně v křižáku
27. 6. 8.30 a 10.00 BookStart: Svěrákoviny pro nejmenší
29. 6. 17.00–19.00 Cesta za pohádkou. Zábavný podvečer na Nováku
30. 6. 17.00 Kameny cest. Křest básnické sbírky Vladimíra Stibora a Ester Nowak

SVATÁ HORA

4., 11., 18. a 25. 6. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka
10. 6. Řeckokatolická pouť
17. 6. 17.00 Slavnost Korunovace – přednáška Věry Smolové
17. 6. 18.15 Komentovaná prohlídka Svaté Hory
18. 6. Oslava 291. výročí Korunovace sošky Panny Marie Svatohorské
5.–6. 7. Slavnost sv. Cyrila a Metoděje

GALERIE FRANTIŠKA DRTÍKOLA

15. 6.–3. 9. Různými směry – Kon-figurace

ZŠ JIRÁSKOVY SADY

6. 6. Koncert lesních rohů

OKRESNÍ ARCHIV PŘÍBRAM

8. 6. Den otevřených dveří:
9.00–19.00 Co po nás zůstane aneb Genealogické prameny příbramského okresu
17.30 Osud rodiny Jana Blažeje Santiniho-Aichela na Příbramsku – přednáška Věry Smolové

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

9. 6. Muzejní noc s koncertem skupiny Celest & Charles, Ševčinský důl
22. 6. Den památky obětí komunismu v Památníku Vojna
24.–25. 6. Dědo, jak to tenkrát bylo? Program pro rodiny s dětmi na dole Anna

SENIOR POINT PŘÍBRAM

2. 6. Vycházka po Praze: Troja
5. 6. Přednáška – nemocnice
6. 6. Turnaj v bowlingu
7. 6. Výlet: Lidice a zámek Lány
9. 6. Vycházka po okolí Příbrami
12. 6. Vycházka: Orlov – Oseč – Podlesí
19. 6. Promítání z akcí Senior Pointu v r. 2022
20. 6. Turnaj v šipkách
21. 6. Bezplatná právní poradna (nutná rezervace)
22. 6. Vycházka: Dobříšsko
23. 6. Vycházka: Trhové Dušníky – Škrtilka
27. 6. Turnaj v bowlingu
28. 6. Taneční odpoledne

FIT SENIOR PŘÍBRAM

2. 6. 10.00 Relaxační dopoledne
6. 6. 9.00 Klub Makovička
6. 6. 14.00 Setkání pletářek
6. 6. 16.00 Kurz zdravé výživy (mýty ve výživě), přednáší Lucie Chmelíková
7. 6. 15.00 Fotoklub
9. 6. 10.00 Cvičení na hřišti u Q-Klubu
14. 6. 10.00 Tvoření – náušnice z korálků
15. 6. 16.00 Cvičení prarodičů s vnoučaty na hřišti u Q-klubu
16. 6. 10.00 Společenské hry – Bingo
23. 6. 10.00 Zpívání s kytarou
27. 6. 14.00 Mentální zdraví – přednáší Lada Ševcová

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

3. 6. 9.30–12.00 Pohádkové putování pro děti a dospělé v Lesoparku Litavka

ZUŠ PŘÍBRAM I

14. 6. 15.30–21.00 Zahradní slavnost
14. 6. 19.30 Laco Deczi a Celula New York

JUNIOR KLUB

2. 6. Badfocus + DJs
3. 6. 17.00 Jazz Faces + Imran Musa Zangi + Roofers
16. 6. 17.00–21.00 Vítání slunovratu

CLUB POJISTKA

2. 6. Sodoma Gomora
9. 6. Goldies
10. 6. Bar & Shisha – Lounge
16. 6. Koukr & Raphael – Rap
17. 6. Dark room – Techno
23. 6. Underground Ride w/JeanLuc – EDM
24. 6. Bar & Shisha – Lounge
30. 6. End of school! – Student party

SOKOL PŘÍBRAM

21. 6. Ukončení cvičení a dětský den od 16.30 ve venkovních prostorách u sokolovny
9.–22. 7. Tábor pro děti 6–15 let (Stěžov)

STADION NA LITAVCE – FOTBAL

10. 6. 9.00–16.00 Velké finále přípravek

BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR

4. 6. Chaloupecký kros
11. 6. Příbramský půlmaraton
17. 6. Jinecký kros
24. 6. Běh okolo Vraní skály
2. 7. Lochovice – Plešivec

NA HŘIŠTI TO ŽIJE!

1. 6. 16.00–17.00 Nový rybník (Příbram Bobcats)
8. 6. 16.00–17.00 Kurty TJ Baník (TJ Baník)
15. 6. 16.00–17.00 Hřiště pod Svatou Horou (TJ Amasoma, BK Příbram 2000)
22. 6. 16.00–17.00 Ryneček (SK Spartak, Triathlon)
29. 6. 16.00–17.00 Ve Dvoře (TK Roja, Oxygen)

PŘÍBRAM

18. 6. 2023

NOVÁK FEST

VSTUP ZDARMA
10:00 - 17:00
NOVÝ
RYBNÍK

OBŘÍ VODNÍ
SKLUZAVKA

MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V PŘETAHOVÁNÍ LANEM

OBŘÍ LIDSKÝ STOLNÍ
FOTBALEK

PO CELÝ DEN
MHD ZDARMA

ZAŽIJ CESTU KOLEM SVĚTA

| SPORTOVNÍ, VĚDOMOSTNÍ A TVŮRČÍ STANOVISŤE | AKCE PRO CELOU RODINU |

